

REPUBLIKA

Rok II | ŁÓDŹ, WTOREK 2 MARCA 1926 r.

NUMER POJEDYNCZY 20 GROSZY

№ 61

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: PIOTRKOWSKA 49
GODZINY PRZYJĘC REDAKCJI 6-7 POPOŁUDNIU

WYDANIE PORANNE.

TELEFONY REDAKCJI: 27-24, 36-43, 36-44.
TELEFON ADMINISTRACJI: 22-14

Frakcja monarchistów w sejmie.

Wschodnie i zachodnie żubry kresowe pod komendą posłów Strońskiego i Dubanowicza stworzyli już kamaryllę dworską.

Dworacy króla Jegomości chcą dokonać przewrotu w majestacie prawa.

Monarchistom polskim przybywają nowi towarzysze: członkowie stronnictwa chrześcijańsko-narodowego.

Odbyło się posiedzenie rady naczelnej Ch. N. poprzedzone posiedzeniem zarządu głównego.

Posiedzeniu rady przewodniczył sen. Szuldrzyński, oraz wiceprezesi p. Z. Leszczyński i pos. Ozimina. Referaty wygłosili pp.

pos. Stroński — o ogólnej polityce państwowej, pos. Dunin — o sprawach gospodarczych, pos. St. Dąbrowski — o sprawach wojskowych i pos. Dubanowicz — o naprawie ustroju.

Po dyskusji, na podstawie wniosku przygotowanego przez zarząd stronnictwa i komisję parlamentarną klubu Ch. N., powzięto szereg rezolucji z których ostatnia domaga się przywrócenia dziejczych władz króla.

W rezolucji tej czytamy:

„Gdy mimo dobrej woli i wysiłków społeczeństwa, tak niedomaga we wszytkich dziedzinach nasze życie państwo we, zwraca się trzeźwa myśl ku konieczności naprawy samego ustroju państwa. Żaden ustrój sam przez się, bez pracy i bez rozumnej polityki, nie uleczy życia państwowego. Ale niepodobna żyć w ustroju, który naprawie przeszkadza i jej nie dopuszcza.

Dlatego też stronnictwo Chrześcijańsko-Narodowe, które stale w działalności swej politycznej i gospodarczej kierowało się zasadami powyżej wskazane mi, uważa w tej chwili za najważniejsze zadanie naprawę ustroju państwowego w następujących kierunkach:

1) Gruntowna zmiana prawa wyborczego dla zapewnienia całom ustawo-

dawczym trwałej i odpowiedzialnej większości, zdolnej do pracy.

2) Zapewnienie senatorowi równorzędności z sejmem w sprawowaniu władzy ustawodawczej.

3) Uchylenie dzisiejszego stanu rzeczy, w którym prawo może być gwałcone przez ustawy, i danie w tym względzie orzecznictwu sądowemu oparcia o trybunał konstytucyjny.

4) Wzmocnienie władzy wykonawczej przez przyznanie Głowie Państwa weta ustawodawczego i prawa rozwiązywania sejmu.

5) Dla utrwalenia ciągłości i równo-

Korfantym o osobiste dobra materialne? Czy też, co jest prawdopodobniejsze, pozwoli sobie wytłumaczyć, że republika nie opłaca się, nie tylko wszystkim obywatelom wogóle, ale niektórym obywatelom w szczególności, i że

w pewnych warunkach można interesy materialne wielkich obszarników zidentyfikować z interesami narodu i państwa?

Najbliższa przyszłość pokaże, czy pos. Stroński, człowiek o republikańskim języku, jest również człowiekiem o re-

— Tak. Albowiem

monarchja jest bliższa duchowi polskiemu. W szerokich rzeszach ludu polskiego drzemie myśl o królu. Król to jedyna odpowiedź na pytanie, czego Polsce potrzeba.

Trzeba Rzeczypospolitej zmiany ustroju, trzeba króla.

Jak widać z powyższego zwoleńnicy „przewrotu państwowego w majestacie prawa“ rozpoczynają wielką ofensywę. Ciekawe, czy w tym wypadku organy bezpieczeństwa publicznego skorzystają skwapliwie z art. 129 kod. karn., obowiązującego w Rzplitej, by zagwarantować państwu normalny rozwój, i wy prowadzić z manowców skołowaciale owieczki monarchistyczne, czy też pozwolą działać nieaktualnym dworakom króla Jegomości w myśl niestosownej u nas naogół zasady „laissez faire, laissez passer“!

Bisping skazany na 4 lata domu poprawy z pozbawieniem praw.

Warsz. kor. „Il. Republiki“ telefonuje: Wczoraj o godz. 7-ej wieczorem wśród nlebywałego zainteresowania i napływu publiczności, która częściowo zalegała plac przed sądem apelacyjnym, zapadł wyrok w sprawie Bispinga, którego skazano za dokonanie zbrodni zabójstwa na 4 lata domu poprawy z pozbawieniem praw.

Karę zmniejszono o jedną trzecią na zasadzie amnestji.

Skazanego aresztowano do czasu złożenia kaucji w wysokości 10 tysięcy złotych.

Wyrok wywołał olbrzymie wrażenie

Niektóre pisma wydały nadzwyczajne dodatki.

wagi ustroju państwowego zapewnienie stanowisku Głowy Państwa stałości, znaczenia i powagi. U końca drogi, ku temu zmierzającej w państwie o takim składzie ludności jak Polska i takim położeniu geograficznym, widnieje potrzeba i istnieje możliwość, w miarę jak wzmaga się rzeczywiste warunki i ujawniające się usposobienie społeczeństwa w tym kierunku, przywrócenie, jako czynnika trwałego i niezależnego od tarć politycznych, dziedzicznej władzy Króla w nawiązaniu do wskazań Konstytucji 3-go Maja.

W rozwoju poważnym, twórczym i legalnym tej myśli będzie stronnictwo ażynnie współdziałało.

Bedziemy więc mieli w sejmie dość pokaźną frakcję monarchistów, jeśli oczywiście wśród 20 posłów i 9 senatorów chrześcijańsko-narodowych przeobrażenie się nie spowoduje nowych okoliczności.

Ciekawe np. co powie obecnie pos. Stroński, wielki „zatwardziały“ obrońca ustroju republikańskiego? Czy trwać będzie nadal przy swym entuzjazmie dla Rzplitej i wyciągnięciu konsekwencji z uchwały swego stronnictwa? Czy okaże tyleż hartu ducha, co przy walce z pos.

publikańskim sercu i last not least, republikańskim... żołądku.

Koledzy klubowi pos. Strońskiego tymczasem już zaczynają deklarować się i... agitować.

Jeden z wybitnych inicjatorów nowego kierunku, pos. Stefan Dąbrowski w krótkich słowach odpowiada na pytanie:

— Jak monarchiści polscy wyobrażają sobie monarchję w Polsce?

— Nie chcemy dawnego ustroju, nie chcemy dawnej, przedwojennej monarchji.

Zdajemy sobie bowiem sprawę z jej wad, choć

całkowicie doceniamy jej zalety.

Te właśnie chcemy wykorzystać w naszych zamierzeniach. I dlatego

pragniemy monarchji w nowoczesnym tego słowa znaczeniu: chcemy monarchy konstytucyjnej.

— Panowie byli entuzjastami faszystmu...

— Można być entuzjastą faszystmu, ale faszystmu włoskiego. Wydaje mi się że do faszystmu brak nam jednej tylko rzeczy: włoskiego temperamentu.

— Więc tylko monarchja...

Dużo dobrego humoru wniosła do sejmu rezolucja Dubadecji, która w swych zapędach reakcyjnych „optowała“ ni mniej, ni więcej tylko na rzecz króla.

Posłów chrześcijańsko-narodowych spotykano w kularach ironicznemi zapytaniami o nazwisko kandydata.

Pewien dowcipniś radził stronnictwu p. Dubanowicza, aby zwrócił się do „Piasta“, gdyż król musi być koniecznie piastowcem.

Inni podsunęli Ch. N. „zdrową ideę“ uproszenia na tron polski jednego z bezrobotnych królów, szwedzących się bez zajęcia po Europie.

25 lat pod terrorem szajki bandytów

Rzym, 3 marca.

Oddziały faszystów w wyniku energicznie prowadzonej akcji, zlikwidowały w Palermo i okolicach groźną organizację bandycką, do której należało około 600 osób z różnych sfer społecznych.

Banda ta, od dwudziestu pięciu zgora lat terroryzująca całą Sycylię, dokonała nieskonzonego szeregu morderstw i napadów bandyckich.

Obecnie wszyscy hersztowie i członkowie groźnej bandy są w ręku władz.

Manifestacje antywłoskie we Wiedniu

Wiedeń, 3 marca.

We wczorajszych antywłoskich manifestacjach, jakie się odbyły w Wiedniu i na prowincji wzięli również udział so cjaldemokraci, urządzając masowe zgromadzenie, na którym poseł Ellenbogen i pan Bałabanow w mowach swych wyśpiewali przeciwko faszystwom włoskiemu.

Wielka bitwa o Tiensin i Pekin.

London, 2 marca.

Według ostatnich wiadomości z Dalekiego Wschodu sytuacja w Chinach przedstawia się następująco:

Wojska generała Liczynlina, stanowiące część grupy pancerny, składają się o 40 kilometrów od Tiensinu. Wielka bitwa o Tiensin rozpoczęła się.

Czangsolin dowodzi grupą wojsk, która idzie na Pekin tak, że prowadzi on wojnę na dwóch odcinkach.

W bitwie o Tiensin bierze udział wielki pociąg pancerny, składający się z 30 wagonów, wyekwipowanych w artylerię i świetnie uzbrojonych żołnierzy.

Po stronie Liczynlina walczy 2 tys. białogwardzistów.

Położenie w Pekinie jest opłakane. Żywności i opalu starczy najwyżej na dwa dni.

Nominacje w województwie łódzkim.

Jak się dowiadujemy, na stanowisko naczelnika wydziału przydziałnego w charakterze wicewojewody powołany będzie p. Jan Osoliński, naczelnik wydziału w centralnym zarządzie ministerstwa spraw wewnętrznych w Warszawie. P. Osoliński pochodzi ze Lwowa

Starostą w Kaliszu zamianowany został dotychczasowy naczelnik wydziału administracyjnego w urzędzie wojewódzkim w Łodzi p. Tulecki. Poprzedni starosta kaliski p. Stefański obejmuje stanowisko słuźbowe w urzędzie wojewódzkim.

Fiasko targów lipskich Ponisali się tylko faszyci i bolszewicy.

Lipsk, 3 marca.

Agencja Wschodnia

Tegoroczne targi wypadły nadszperdzianie źle.

Ruch był naogół bardzo słaby. Zamiast spodziewanych 12 tysięcy wystawców było tylko 10,500. Brakowało eksponatów, a i eksponaty wysawione były nieszczerze. Sfery kupieckie skarżą się na bardzo małe zainteresowanie targami i brak chęci do zakupów.

Ze szczególną okazałością wystąpiły sowiety. Odznaczały się również dodatnio eksponaty włoskie.

Uwagę zwrócił fakt zawieszenia na ratuszu lipskim obok chorągwi republikańskiej również sztandaru Włoch.

W pogoni za marnotrawnym synem wyrusza rumuńska królowa-matka.

Bukareszt, 3 marca.

Agencja Wschodnia

„Adverul” donosi, że królowa Marja zamierza udać się w dniach najbliższych do Paryża, aby skłonić b. następcę tronu do cofnięcia rezygnacji i powrotu do kraju.

Z drugiej strony donoszą, że b. arcyksiążę Karol opuścił Paryż, udając się do Londynu.

Rząd norweski ustąpił

Oslo, 3 marca.

Rząd norweski podał się do dymisji. Misję tworzenia nowego gabinetu powierzył król przedstawicielowi prawicy, Lik kemu.

Gabinet rumuński ustępuje

Bukareszt, 3 marca.

Minister rolnictwa Constantinescu oświadczył w wywiadzie prasowym, że nieodwołalnie obecny rząd rumuński po da się do dymisji 25 marca bm.

„Wycieczka” z Londynu do Kapetown.

Londyn, 3 marca.

Dzisiaj wyruszają z Kairu do Kapetown 4 aeroplany angielskie, drogą powietrzną, a stamtąd do Londynu.

Długość drogi wynosi 14 tysięcy mil. Podróż ta ma na celu zbadanie możliwości praktycznych przyszłej linii komunikacyjnej powietrznej między Londynem a Kapetown przez Kair.

Wycieczka spodziewana jest w Kapetown w połowie kwietnia, a po krótkim wypoczynku uda się w drogę powrotną.

NASI PRZECIWNICY.

Niechęć Anglii i niezdrowe apetyty „maluczkich” są poważną przeszkodą do przyznania Polsce stałego miejsca w radzie ligi narodów.

„Straszny” niepokój Mac Donalda.

Londyn, 1 marca.

B. premier angielski i przywódca „Labour Party” Mac Donald wypowiedział w sobotę wieczorem w Cart przed trzema tysiącami słuchaczy mowę, w której oświadczył, że odczuwa straszny niepokój z powodu obecnej sytuacji.

„Nie mogę sobie wyobrazić — wołał — większego dyplomatycznego błędu, niż wniosek, aby równocześnie z Niemcami dopuścić do rady ligi dwa czy trzy inne państwa, aby stanowiły przeciwwagę przeciwko Niemcom”.

Zdaniem Mac Donalda, zniszczy to owoce, osiągnięte w Locarno.

„Jeżeli nawet — mówi Mac Donald — odnieśliśmy triumf w marcu w Genewie, już się stała niepowetowana szkoda przez samo wysunięcie tego projektu. Przeminał już moment, w którym można było zażegnać nieszczęście przez wyjaśnienie sytuacji szybko i bezwzględnie: „nie”! Na odwołaniu rzeczy do września, jak chce Francja, nicby się nie zyskało.

Jestem głęboko przekonany, że jeżeli dopuścimy do stworzenia rady, złożonej z grup sprzymierzonych, wszystko się rozleci, będziemy musieli opuścić ligę i świat powróci do dawnego systemu równowagi mocarstw.

Lata następne będą wymagały całego wysiłku energii, rozumu, siły i zdolności kierowniczych w Anglii, aby Anglia mogła wytrwać w lidze, nie jako w aliansie, ale jako w złączeniu narodów, miłujących pokój i dążących do sprawie dliwoci.

Hiszpańskie ambicje.

Madryt, 1 marca.

W czasie manifestacji urządzonej przez hiszpańskie stowarzyszenie przyjaciel ligi narodów oświadczył hr. Romanones, że jeżeli Hiszpania nie uzyska stałego miejsca w radzie ligi narodów, to będzie zmuszona zastanowić się, czy poczucie godności narodowej pozwoliło jej na dalsze pozostawanie w radzie ligi.

W podobnym duchu wypowiedział się również były minister spraw zagranicznych i były ambasador, Peres Caballero.

Synowie nieba pchają się do piekła.

Londyn, 1 marca.

Pisma donoszą, że delegat chiński do Ligi minister pełnomocny Chin w Londynie, Czaoh-Hsin-Su w sobotę ubiegłą oświadczył, że do Genewy udaje się z nakreśloną linią postępowania.

Minister zaznaczył, że jeśli sprawa ograniczy się przyznaniem stałego miejsca Niemcom, to Chiny nie będą psuły harmonii genewskiej.

W razie jednak wysunięcia dalszych projektów rozszerzenia rady, Chiny domagać się będą stałego miejsca.

Benesz udaje przyjaciela.

Londyn, 1 marca.

„Daily Express” ogłasza wywiad pani Drummond Hay z czechosłowackim ministrem spraw zagranicznych, p. Beneszem, w sprawie powiększenia miejsca w radzie ligi.

Benesz oświadczył, iż jest zwolennikiem powiększenia, rozumiejąc konieczność zdemokratyzowania Ligi narodów

i niedopuszczenia tego, aby liga była opanowana wyłącznie przez wielkie mocarstwa. Benesz oświadczył, że jest w powszechnym interesie, aby w radzie ligi zasiadali przedstawiciele wszystkich części świata. Wobec tego stałe miejsce powinny otrzymać Polska, Hiszpania i Brazylia.

Benesz dodał, że prezydent Massaryk w zupełności podziela ten punkt widzenia.

Japonja jeszcze się nie zdecydowała.

Londyn, 1 marca.

Z Tokio donoszą, iż rząd japoński raz jeszcze oficjalnie i w bardzo zdecydowany, stanowczy sposób sprostował wszystkie wersje, rozsiewane przez prasę europejską, na temat sprzeciwu Japonii w kierunku rozszerzenia rady ligi.

Rząd japoński stwierdził ponownie, iż sprawa ta nie została jeszcze w parlamencie omówiona, oraz nadmieniał, że kwestja ta podniesiona zostanie w czasie najbliższym, jednakże oczekiwać na leży ze strony nie sprzeciwu, a raczej zgody na rozszerzenie rady.

Najazd siódmego mocarstwa na Genewę.

Genewa, 1 marca.

Sekretariat generalny Ligi narodów otrzymał już przeszło 500 zgłoszeń od przedstawicieli prasy, pragnących otrzymać wstęp na najbliższe posiedzenie rady ligi. Najwięcej, bo około 200 korespondentów zgłosiły dzienniki niemieckie.

Zgłoszenia napływają w dalszym ciągu i liczba ich dojdzie zapewne do tysiąca. Wobec tego tylko część zgłoszeń będzie uwzględniona.

Briand chwali sobie Locarno, ale są tacy, którzy twierdzą, że nie zapewnia ono światu pokoju.

Paryż, 3 marca.

Izba prowadziła dyskusję nad układem locarneńskim. Deputowany Louis Marin (unja republikańsko - demokratyczna) skarżył się w swym przemówieniu na to, że Francja jest zawsze tem państwem, które czyni koncesje.

Briand zaznacza w odpowiedzi, że w sprawie Górnego Śląska Francja nie ustąpiła w niczem.

Marin przypomina życzenia, jakie składała prasa angielska Chamberlainowi, wyciągając stąd wniosek, że Anglia odniosła w Locarno olbrzymią korzyść moralną.

Briand replikuje, że przeciwnie, wzmiarkowana prasa atakowała rząd angielski, zarzucając mu, iż dał się wziąć na kawał Francji i Niemcom.

Premier dodaje, że mówca wie dobrze, co byłoby się stało, gdyby Locarno nie miało miejsca.

Deputowany Marin przyznaje, iż wiedział co się przygotowywało z Moskwą.

Z kolei Briand zaznacza, iż chodzi o wybór pomiędzy operacjami wojskowymi a spokojem kraju, przyczem dodaje, że gdy się pali fajkę obok beczki z prochem, to nie pragnie się, ażeby wybuchła.

Marin sądzi, że beczki z prochem są gorzej zabezpieczone od czasu Locarna.

Deputowany Bouillon podkreśla, że francuzi mogą różnić się w swych poglądach na metodę lub procedurę, jednakże wszyscy jednakowo myślą i chcą zapewnić bezpieczeństwo kraju drogą pokoju.

Paryż, 3 marca.

Briand odpowiadając izbie deputowanych na mowę deputowanego Louis Marin w sprawie układów locarneńskich wskazał na znaczne polepszenie się stosunków francusko - włoskich od czasu podpisania tych układów Locarno za-

pełniło lukę w traktacie wersalskim, stworzyło strefę zdemilitaryzowaną 100 kilometrową pod kontrolą państw, które podpisały układ.

Ren stał się w ten sposób granicą międzynarodową, jakgdyby wspólna dla 5-ciu państw, które podpisały układ, a które gotowe są powstać z bronią w ręku przeciwko każdemu państwu, któreby granicę zaatakowało.

Drugie oblicze prezesa sądu berlińskiego.

Stary defraudant włamywał się do własnego mieszkania, aby uzyskać sumy ubezpieczeniowe.

Berlin, 1 marca.

W sobotę aresztowano prezesa sądu okręgowego Jurgensa pod zarzutem dokonywania w swoim własnym mieszkaniu włamań, w celu uzyskania ubezpieczenia.

Wynik śledztwa trzymany jest w tajemnicy.

Sprawa przybierać zaczyna charakter skandalu z tego względu, że „Die Welt am Abend” wykryło w przeszłości Jurgensa szereg nadużyć.

Podczas wojny był on kierownikiem biura wywiadowczego, gdzie dokonał licznych nadużyć.

W roku 1918 oskarżono go o popełnienie w 60 wypadkach nadużyć władzy, które doprowadziły do aresztowania Jurgensa.

Amnestja ogólna uwolniła go od odpowiedzialności. Pomimo takiej przeszłości otrzymał on stanowisko sędziego.

Wobec nadzwyczajnego powodzenia i ze względu na liczne zgłoszenia związków społecznych i szkół

„Wystawa Palestyńska”

ul. Moniuszki 1.
Telefon 48-49.

została przedłużona do dnia 7-go marca włącznie. Termin ten ostateczny i nieodwołalny.

Korzystajcie tedy z tej wyjątkowej okazji i odwiedzajcie wystawę.

Wystawa otwarta codziennie od godz. 10-ej rano do 11-ej wiecz.

Wejście Zi. 1.—, dla dzieci i młodzieży szkolnej — 50 gr.

Co słyhać z konkursem

na dom ludowy w Łodzi

Jak wiadomo, magistrat m. Łodzi ogłosił w lecie ubiegł. roku konkurs architektoniczny na dom ludowy, z terminem nadsyłania prac do dnia 1.12.26.

W tym terminie wpłynęło 16 prac, lecz — z niewiadomych przyczyn — magistrat konkursu nie rozstrzygnął dotychczas, pomimo, iż w ogłoszonych przez siebie warunkach konkursu, zobowiązał się do rozstrzygnięcia konkursu w ciągu 10 dni po nadesłaniu projektów.

Budzi to zrozumiałe zaniepokojenie sferach architektonicznych, tembardziej, że — jak się obecnie dowiadujemy — liczba prac wzrosła do 26, z czego wynika, że 10 z nich przyjęto po terminie.

Ponieważ magistrat m. Łodzi ma za war w marcu b.r. zwołać sąd konkursowy, zwracamy na ten niezwykły w kronice konkursów wypadek, baczną uwagę sędziów konkursowych.

Zmęczeni i rozczarowani

przerywają w rozpacz pasmo swych cierpień.

Marjanna Majeran zam. przy ul. Nowodworskiej 14 w celu samobójczym napila się trucizny.

Pierwszej pomocy udzielił jej lekarz pogotowia (b)

Adolf Prejzel, Pomorska 144, napil się kwasu solnego w zamiarze pozabawienia się życia.

Zaalarmowani jękami sąsiedzi, wezwali pogotowie ratunkowe, którego lekarz udzielił dęnatowi pomocy. (b)

Liczący lat 81 Adolf Hochwet, Zgierska 78, powiesił się w korytarzu pierwszego piętra.

Przybyły na miejsce wypadku lekarz pogotowia stwierdził zgon samobójcy. (b)

14 dni było mu zawiele —

posiedzi teraz 3 miesiące.

Wojskowy sąd apelacyjny pod przewodnictwem ppłk. Dobrowolskiego rozważał odwołanie od wysokiego wymiaru kary starszego szeregowca Bojanowskiego, który został skazany na 14 dni aresztu za spanie podczas warty.

Sąd na wniosek prokuratora majora Jaskólskiego powiększył karę Bojanowskiego do 3-letniego więzienia i degradację. (b)

Anatol Stern o filmie p. t. „Variete“.

Oczywista, że jednym z głównych powodów, dla jakich Dupont wybrał świat cyrku, była możliwość zastosowania szeregu cudów techniki i pomysowości reżyserskiej. Opracowanie fabuły mistrzowskie (scena, gdy Janings porównywała szczegółowo swą żonę z przywłą kochanką, ukazana w szeregu zbliżeń) mimo wątpliwej wartości ultrarealistycznego poszczególnych fragmentów (kręć, zabarwiająca wodę, do której za urza ręce Jannings po dokonaniu morderstwa: efekt potwornie zresztą sugestywny).

Stroną genialną tego filmu jest fotografia, jakiej nie widzieliśmy już od lat.

Poczynając od pierwszego zdjęcia, a kończąc na ostatnim, wszystko w tym filmie jest zbudowane z arcydzielnym poczuciem plastyki i układu każdej sceny.

Takie sceny, jak spowiedź Janingsa i jej przed sędzią śledczym, jak scena pojedynku na noże pomiędzy zdradzonym kochankiem a tym, który mu ukochaną odebrał — są arcydzielnymi

Anatol Stern.
(„Władomości literackie“)

Szofer, prostytutka i złodziej

utworzyli spółkę z nader ograniczoną odpowiedzialnością.

W ostatniej chwili niedyskretne oko policjanta spłoszyło całe zacne towarzystwo.

W dniu wczorajszym sąd okręgowy w Łodzi rozpatrywał sprawę kradzieży 15-tu sztuk towaru z fabryki Monitza, mieszczącej się przy ul. Pustej nr. 30, dokonanej w dniu 28 października ub. roku.

W październiku ub. r. do posterunkowego pol. państwowej Mieszkały zwróciła się Marjanna Czekalska zawiadomieniem, iż przed posesją nr. 22 zatrzymał się samochód, z którego wysiadło 2 pasażerów i zatrzymało się pod parkanem pustego placu, prowadząc jakieś tajemnicze manipulacje i wymieniając między sobą sygnały, które wydały jej jej bardzo podejrzanymi.

Zawiadomiony o powyższym posterunkowy zameldował o doniesieniu w komisariacie, oraz zawiadomił telefonicznie brygadę urzędu śledczego.

W kilka minut udał się wraz z delegowanym przodownikiem tegoż komisariatu na wskazane miejsce, gdzie rzeczywiście znaleziono przed pustym placem

taksówkę nr. 419,

przy której kręciło się dwóch osobników manipulujących coś przy motorze auta.

Na zapytanie posterunkowców, „dlaczego zatrzymali się przed pustym placem, odpowiedzieli, że

przepadli się żarówkami

reflektorów światła słabszego używanego tylko w mieście, i starają się przeprowadzić je do czynności.

Manipulacje te wydały się posterunkowcom podejrzanymi przystąpiło więc do rewizji taksówki, która nie podejrzanego nie ujawniła a jedynie obecność przy taksówce Jana Kacperskiego znanego po

licji notorycznego złodzieja niejednokrotnie już karanego za podobne przestęp-

stwa spowodowała zastosowanie pewnych ostrożności wobec czego rozstawiono w pobliżu kilku wywiadów ców brygady śledczej celem obserwacji.

Po kilku minutach taksówka oświetlona już silnymi reflektorami, których jedynie wolno używać na szosach poza miastem, odjechała na miejsce postoju przy ul. Moniuszki, zaś tajemniczy pasażer Kacperski znikł bez śladu.

Tegoż samego dnia rano dozorca posesji nr. 22 przy ul. Pustej, zwoząc z ulicy zmiecione odpadki, na pustym placie tejże posesji, zauważył tuż przy samej furtce kilka sztuk towaru, o czym natychmiast zawiadomił przechodzącego posterunkowego.

Przeprowadzone dochodzenie ujawniło w murze czwartej z kolei posesji nr. 30, należącej do firmy Monic olbrzymi wyłom w murze magazynów fabrycznych skąd jak się później okazało, nieznanymi złoczyńcami skradli

15 sztuk grubego weluru.

Obserwujący okoliczne posesje po odjeździe tajemniczej taksówki wywiadowcy, udali się natychmiast na poszukiwanie jej właściciela i podejrzanego pasażera, którzy

przylapani i przyciśnięci do muru

przyznali się iż celem ich nocnej wyprawy było przewiezienie nielegalnego towaru, którego źródło nie jest im wiadome.

Na rozprawie sądowej podsądni do kradzieży się nie przyznają, jedynie Kacperski przyznaje się do świadomego usiłowania przewiezienia kradzonego towaru nie dając jednak żadnych informacji co do samej kradzieży, wymieniając jedynie nazwisko Merczyńskiego zamieszkałego przy ul. Zgierskiej jako jed-

nego z tych, który pertraktował z nim o przewiezienie jakiegoś nielegalnego towaru.

Prokurator w pierwszych swych słowach wskazuje, że słyszał niejednokrotnie jak wyrażano się, że szofer, prostytutka i złodziej — to jedni dziś ma sposobność, mimo zmiennej opinii o szoferach stwierdzić powyższe jako fakty, co zresztą udowodnił sam przewodnik sądowy.

Uważając w tej mierze winę podsądnych za udowodnioną prosi o surowy wymiar kary, szczególnie zaś w stosunku do Kacperskiego, który przed kilku zaledwie miesiącami wyszedł z więzienia

po odsiedzeniu półtorarocznej kary.

Obrońca oskarżonego, mecenas Dyk-sztajn usiłuje bronić opinii ogółu szoferów, że sąd ma do czynienia jedynie z wykołojonymi osobnikami, sama zaś opinia co do szoferów nie może służyć za podstawę oskarżenia, wskazując jednocześnie na fakt, iż w Paryżu wobec krytycznego położenia wielu arystokratów rosyjskich, wywodzących swój rodowód od książąt, zajmuje się swobodowo szoferstwem, których jednak jedynie z tego względu nie można postawić w towarzystwie z prostytutką i złodziejem.

Sąd, po wysłuchaniu drugiego obrońcy oskarżonych mec. Dobranickiego wydał wyrok, mocą którego skazał Kacperskiego na 1 rok 6 miesięcy domu poprawy, Karpińskiego, oraz Szymczaka po 6 miesięcy każdego zaliczając im na poczet kary odbyty areszt prewencyjny.

Marczewskiego z powodu braku jakichkolwiek obiektywnych dowodów niewinniono.

Niech żyje król!

wołali łódzcy monarchiści na swem zebraniu Ustrój republikański jest pono przyczyną wszelkich niedomagań.

W dniu 23 b. m. odbyło się w lokalu tutejszej organizacji monarchistycznej przy ulicy Napiórkowskiego 26 zebranie informacyjne przy udziale około 300 osób.

Przewodniczył prezes o. m. województwa łódzkiego major rez. Merkel-Wielozierski.

Przemawiał cały szereg członków i sympatyków o. m. poczem uchwalono następującą rezolucję:

Zebrani w dniu 23 lutego 1926 r. mieszkańcy m. Łodzi na zebraniu informa-

cyjnym zwołanym przez zarząd koła wojskowego, wychodząc z założenia, że ustrój republikański nie gwarantuje absolutnie stanowiska mocarstwowego, ani też pomyślnego rozwoju ekonomicznego państwa polskiego postanawiają dążyć wszelkimi środkami legalnymi do zmiany ustroju republikańskiego na monarchistyczny, gdyż jesteśmy więcej niż przekonani, że w ten sposób zapewnimy państwu polskiemu dostateczne stanowisko mocarstwowe jak i rozwój ekonomiczny.

Dzieli ich łożę, łączy jednak — lada.

W gniazdku państwa Oppenhajm dzieją się niesamowite historie, któremi zajmuje się stale sąd, ale zainteresować się też winien.. humorysta.

Małżonkowie Oppenhajm, posiadający skład galanteryjny przy ulicy Piotrkowskiej 44, kłócą się z sobą od szeregu lat.

Pani Helena Oppenhajm, niezadowolona z walorów handlowych i niehandlowych swego męża, procesuje się z nim uparcie, dążąc do rozwiązania spółki handlowej, w której rękach spoczywał skład przy ulicy Piotrkowskiej 44.

Żądanie swe motywuje tem, iż sklep odziedziczyła po swojej matce i z tego względu posiada doń większe prawa

Sprawa o rozdział majątku Oppenhajmów okazała się jednak nadzwyczaj skomplikowana, tak, iż pomimo, że kilkakrotnie już znajdowała się na wokandy sąd handlowego, jednakże nie znalazła jeszcze ostatecznego rozstrzygnięcia

Rozprawy o rozwiązanie spółki mał-

żonków Oppenhajm są w sądzie handlowym iście operetkowymi epizodami, gdyż pan Oppenhajm tak się przyzwyczaił do atmosfery sądowej, iż wywleka na światło dzienne wszystkie swe brudy domowe.

Na tem jednak nie koniec...

Pan Oppenhajm w najwyższym podnieceniu spowodowanym nieustępliwym stanowiskiem żony,

nazwał ją prostytutką,

określając to przytem wulgarnym wyrazem.

Oburzona małżonka podała nań tym razem skargę do sądu pokoju.

Sąd pokoju po rozpatrzeniu sprawy skazał p. Izydora Oppenhajma za obrazę własnej żony na 10 dni aresztu.

Niezadowolony z wyroku p. Izydor, przyzwyczajony już do spraw sądo-

Wystawy zbiorowe p. Jana Styki i synów znakomitego orientalisty Adama i świetnego portrecisty Tadeusza urządziła w połowie bieżącego miesiąca miejska galerja sztuki.

W tym celu przybywa dziś do Łodzi Adam Styka, aby osobiście pokierować rozmieszczeniem około setki niezwykle cennych dzieł, które po stolicy jedynie Łódź będzie miała sposobność podziwiać, dzięki staraniom dyrektora miejskiej galerji sztuki. Z Łodzi wystawa Styków przewieziona będzie do Londynu, gdzie będzie godnie reprezentować współczesną sztukę polską.

Z WYSTAWY PALESTYŃSKIEJ.

Wobec powiększającej się z każdym dniem liczby odwiedzających i ze względu na liczne zgłoszenia związków społecznych i różnych szkół w tej liczbie i zamiejscowych, dyrekcja wystawy zwróciła się do dyrekcji funduszu narodowego (Kern Kajemet) w Warszawie pod której egidą urządzona została wystawa, z propozycją odroczenia terminu zamknięcia tejże.

Przyjmując pod uwagę wyżej przytoczone motyw, dyrekcja postanowiła przedłużyć czas trwania wystawy do dnia 7-go marca rb. włącznie. Termin ten uważać należy za ostateczny i nieodwołalny.

Dlatego też, ci wszyscy, którzy z jakiegokolwiek bądź przyczyny nie odwiedzili jeszcze wystawy, mogą teraz skorzystać z tej wyjątkowej okazji i pospieszyć na wystawę.

wych, skierował podanie do sądu odwoławczego.

I znów, tym razem na wokandy sądu odwoławczego pod przewodnictwem sędziego Hertzberga w asyście sędziów Illinicza i Wyżnikiewicza, znalazła się sprawa małżonków Oppenhajm.

Sąd odwoławczy uchylił wyrok pierwszej instancji i skazał pana Izydora Oppenhajma na 200 złotych grzywny.

TEATR MIEJSKI.

Dziś we wtorek, po raz 4-ty od wystawiania przesliczna baśń sceniczna w 6 aktach „Królewna Śnieżka” z Zofią Gryf-Olszewską w roli tytułowej. Początek wyjątkowo o 7 i pół (skonec parę minut po dziesiątej). Ceny znizowane. Dzieci do lat 7-miu nie płacą. „Śnieżka” po tym przedstawięni: więcej wieczorem dana nie będzie.

Jutro w środę, po cenach najniższych (od 40 groszy) „Święta Joanna”, Shaw’a z Marią Malicką w roli tytułowej. Będzie to ostatnie w bieżącym sezonie powtórzenie potężnego dramatu genialnego pisarza angielskiego.

„KRÓLEWNA ŚNIEŻKA I 7 KARŁÓW”

Przesliczna, wzruszająca baśń sceniczna o arocznej królewnie „Śnieżce” i siedmiu brodatych „karłach” z taką maestrją i bajecznie kolorowym przepychem wystawiona przez pp.: Konstantego Tatarakiewicza i Bostawę Kudewicza — trzykrotnie już zapełniła po brzegi widownię teatru miejskiego.

W odpowiedzi na liczne życzenia, czarujaące to widowisko będzie raz jeden, dzisiejszego wieczora, dane na przedstawieniu wieczorem.

Początek wyjątkowo o wpół do ósmej; by dać możność starszym wrócić do domu z działką o godz. 10-iej. Ceny znizowane. Dzieci nie zajmujące miejsc — nie płacą.

Następne powtórzenia „Śnieżki”: w sobotę nadchodząca o godz. 3.30 (po cenach najniższych od 40 groszy) i w niedzielę o 3.30 (po cenach „znizonych”). Bilety na sobotę od jutra.

ZAKOŃCZENIE WYSTĘPÓW MARJI MALICKIEJ.

Trwające od siedmiu tygodni na naszej scenie, cieszące się wyjątkowym powodzeniem występy utalentowanej i uroczej artystki teatru polskiego p. Marji Malickiej, wobec konieczności powrotu wybornej wykonawczyni „Świętej Joanny” do Warszawy, gdzie artystka rozpocząć ma próby z nowej roli) będą musiały być definitywnie i prawdopodobnie do końca sezonu bieżącego — zlikwidowane.

Przed wyjazdem świetna artystka wystąpi jeszcze trzykrotnie na naszej scenie, a mianowicie: Jutro, tj. w środę w „Świętej Joannie”, oraz w czwartek i w piątek w „Ładnej historii”. W tej ostatniej sztuce wystąpi również w popisowej roli Babcia nieporównana w tej kreacji Zofia Czaplińska.

Ceny na „Świętą Joannę” najniższe (od 40 groszy do 4 zł.), na „Ładną historję” znizowane (od 50 groszy).

TEATR POPULARNY.

Dziś we wtorek o godz. 8.20 wiecz. po cenach najniższych „Za Oceanem”. Teatr popularny grać będzie w tym tygodniu jeszcze tylko trzy razy: wesoła i melodyjna operetka w 4 akt. „Za Oceanem” poczem zejdzie zupełnie z afisza.

TEATR „HABIMA”.

Wkrótce przyjeżdża do Łodzi bawiący obecnie w Warszawie moskiewski teatr hebrajski „Habima”.

Teatr ten znany jest w całej Europie i był jednym z najlepszych teatrów w Rosji. (b)

Pomysłów nigdy nam nie zbraknie.

Jedyny w swoim rodzaju podatek ma być ustanowiony w najbliższym czasie Rezerwiści i niezdolni do służby wojskowej płacić będą specjalny podatek.

Jak się dowiadujemy ze sfer wojskowych, w najbliższym czasie wejdzie w życie rozkaz ministerstwa o podatku wojskowym, który płacić będą:

- a) przeniesieni do rezerwy zgodnie z art. 56 Ust. o powszechnym obowiązku służby wojskowej,
- b) uznani przy poborze za zdolnych do służby wojskowej, tylko w pospolitym ruszeniu z bronią lub bez broni,
- c) uznani przy poborze za zupełnie niezdolnych do służby wojskowej.

Podatek wojskowy będzie pobierany: a) w formie podatku zasadniczego b) w postaci dodatku do państwowego podatku dochodowego.

Zasadniczy podatek wojskowy opłacać mają corocznie:

- 1) przeniesieni do rezerwy w myśl art. 56 w wysokości 10 zł.,
- 2) uznani za zdolnych do służby w pospolitem ruszeniu z bronią w wysokości 20 zł.,
- 3) uznani za zdolnych do służby w pospolitem ruszeniu bez broni w wysokości 15 zł.,
- 4) uznani za zupełnie niezdolnych do służby wojskowej w wysokości 10 złotych.

Podatkowi wojskowemu w formie po-

datku dochodowego podlegają tylko te osoby, które są obowiązane do płacenia państwowego podatku dochodowego.

Podatek wynosić będzie od 10 do 20 proc. od tak zw. stawki na rok podatkowy.

Obowiązek podatku wojskowego upada:

- 1) z końcem tego roku kalendarzowego, w którym opłacający podatek kończy 50 lat życia,
- 2) z powodu śmierci, powołania lub wstąpienia do wojska.

Obowiązek opłacania podatku wojskowego dotyczy poborowych obowiązanych do stawienia się do poboru począwszy od 1925 roku.

Wymiar i pobór podatku wojskowego uskuteczniąć będą władze skarbowe.

Blizsze określenia wyda ministerstwo skarbu w porozumieniu z ministrami spraw wojskowych, wewnętrznych i sprawiedliwości.

A zatem w Polsce nie będzie niechętnych do wojska, gdyż przez wstąpienie uchroni się od podatku wojskowego.

W tym wypadku najszcześliwsza jest pięć piękna. (b)

Tydzień muzyczny.

Mieliśmy bardzo ożywiony tydzień muzyczny, co w zubożałej Łodzi należy ostatnio do rzadkości. Rozpoczął go pomyslnie w ubiegłą niedzielę poranek symfoniczny pod sprężystą batunią dyr. Szulca. Nasza bracia filharmoniczna wykonali „Erofikę” Beethovena. Tym razem wykonanie stało się naprawdę znacznie wyżej od przeciętności. Ze dyr. Szulca poprowadził to niesmiertelna arcydzieło doskonale, nadszając wszystkim częściom właściwe tempo i uzewnętrzniając tętniące w całości życie, jego smutki i radość, grozę i swawolę — o tem nie trzeba pisać. Ale tym razem orkiestra wczuła się w myśl dyrygenta i usłowała odgadnąć najtajniej odruchy jego woli, co jej się w lwiej części udało. Wykonanie „Erofikę” było miłą, niezmierną zgrzytami niespodzianką.

Na tym samym poranku prof. Drzewiecki wykonał z akompaniamentem orkiestry koncert fortepianowy Beethovena. Artysta ten jest dzisiaj bezwzględnie najlepszym pianistą polskim. Posiada on, obok wysokiej kultury muzycznej, wspaniałe walory europejskiego wirtuoza, extra-klasy zarówno ton, jak siła uderzenia i technika stoją na wysokości zadania. Nie więc dziwnego, że od tworzenie koncertu cechował artystą niepospolity, a całość była prawdziwą ucztą duchową dla słuchaczy. Dorzucone na bis „Eccosaises” Beethovena pozwoliły podziwiać filigranowość uderzenia i subtelne podkreślenie charakterystycznych szczegółów.

Ada Sari należy do rzędu najlepszych śpiewaczek koloraturowych. Przerasta ona kulturą i talentem owe wykonawczynie fletowo - śpiewowe figielków i łamańców głosowych pod postacią trel, fioritur, slaccat etc. Nie wystarczają jej środki techniczne. Wybitna muzykalność artystki i jej uszlachetnia każdą z większych, czy mniejszych drobnostek naogół oklepanego repertuaru. Talent Ady Sari jest naprawdę wszechstronny. Dowiodła tego, śpiewając cały szereg pieśni Rachmaninowa, Greczaninowa, Straussa i Karłowicza, w których właśnie przejawia się w całej pełni owa szlachetność i inteligencja artystki. Zachwycona publiczność zmusiła Adę Sari do całego szeregu naddatków.

Przedwczorajszy recital Mikołaja Orłowa należał do najciekawszych koncertów sezonu. Świetny ten wirtuoz posiada niezłuchanie rozległą skalę talentu; od klasyków, przez romanetyków, aż do modernistów — wszystko rozumie i odtwarza pięknie i zrozumiale. Można by jego grze zarzucić chyba tylko pewne przelozolowa nie, zbyt daleko posuniętą solidność w analizie odtwarzanych dzieł. Jest to jednak raczej pochwała, niż zarzut. Bowiem dzięki tej zalecie, artysty wszystkie dzieła stają się zrozumiałe i wyraziste, niby płaskorzeźby. Nie porywają, być może, ale pozwalają słuchaczom wchłaniać i przyswajać sobie ich piękno. Dotyczy to zarówno sonaty Beethovena, jak utworów Chopina, jak wreszcie Ravela i Francka. Koncert pozostawił głębokie, nieprzemijające wrażenie.

W piątek ubiegły odbył się w sali miłośników muzyki bardzo ciekawy wieczór kameralny o bogatym i starannie dobranym programie. Niżej podpisany niestety nie mógł być na nim obecnym, co wychodzi czytelnikom jeno na dobre, bowiem zmniejsza rozmiary powyższego przeglądu ożywionego tygodnia muzycznego. Rol.

Jeden dzień za darmo!

Oryginalny konkurs firmy M. Berman (Piotrkowska 53) dla Czytelników „Republiki“

Znany w mieście skład win i delikatesów M. Berman, (Piotrkowska 53, tel. 12-35) urządza dla Czytelników „Republiki“ następujący konkurs:

W okresie od dnia 1 marca do 1-go kwietnia r. b. każdy kupujący — który przedstawi poniżej umieszczony kupon — otrzymuje kartkę kasowa, która należy przechowywać.

Dnia 3 kwietnia przez specjalny komitet urządzone zostanie losowanie dnia, w którym wszyscy klienci otrzymali towar za darmo.

Wyjaśnimy to na przykładzie:

Jeśli wylosowany zostanie — powiedzmy 20 marca, to wszyscy klienci, którzy kupili towar d. 20 marca za okazaniem kwitu kasowego otrzymają za darmo ze pełną sumę dowodu kasowego towarów według własnego wyboru.

Kupon, uprawniający do udziału w konkursie podajemy codzień od dnia 1 marca do 1 kwietnia r. b.

JEDEN DZIEŃ ZA DARMO!

Kupon

który uprawnia do udziału w konkursie Składu Win i Delikatesów M. BERMAN, (ul. Piotrkowska 53) od d. 1 marca do 1 kwietnia r. b.

LUNA

Arcydzieło słynnej wytwórni First-National-Pictures w New-Jorku.

Dziewczyna z „Zakazanej Dzielnicy“

Dziś i dni następnych.

Sensacyjny dramat życiowy w 8-ku aktach.

„ZAKAZANA DZIELNICA“ — TO PIEKŁO NA ZIEMI!

Ponadto: Arcywesoła groteska amerykańska w 2 akt.

W rolach głównych **DORIS KENYON** oraz **LLOYD HUGHES.**

Orkiestra symfoniczna pod kierunkiem p. Bajgelmana. Początek seansów o godzinie 3-iej po poł.

„Zakazana Dzielnica” w Singaporze — to miejsce banicji „kobiet z przeszłością” to dzielnica wyrzutków społeczeństwa, to poleć za miastem — dokąd zostają zesłane kobiety zbyt swawolne i lekkomyślne — a czasem — kobiety niewinne i uczciwe.

CASINO

OBRAZ, O KTÓRYM CAŁA ŁÓDŹ MÓWI

Piętno krwi!.. z POLĄ NEGRI

w roli głównej,

pozostaje jeszcze ostatnie kilka dni na ekranie.

POCZATEK o GODZ. 4.30 PO POŁUDNIU.

OBRAZ, O KTÓRYM CAŁA ŁÓDŹ MÓWI

Wiadomości bieżące

MARZEC
2
WTOREK

Dzisiaj Albin
jutro Heleny Cesarzowej

Wschód słońca o g. 6.34
Zachód o g. 5.48
Wsch. księżycy o g. 5.53
Zachód o g. 5.45
Długość dnia 12.15
Przybyło dnia o 13.10

**Zabrakło gotówki!
1600 osób nie otrzymało
przyznanych zapomóg.**

Zapowiedziane na dzień dzisiejszy posiedzenie komisji kwalifikacyjnej funduszu bezrobocia nie odbędzie się. Na posiedzeniu tym miały być rozpatrzone dalsze deklaracje pracowników umysłowych. Dotychczas uprawniono już 1600 osób, jednak dla tych bezrobotnych nie ma narazie pieniędzy ponieważ z ogólnej sumy 40 tys. zł. pozostało zaledwie około 4 tys. Wobec tego związki pracowników umysłowych podjęły ponownie energiczną interwencję w sprawie przyspieszenia w przekazywaniu gotówki na cele związane z wypłatami zasiłków.

**Rozporządzenia już
nadeszły.**

Pracownicy umysłowi będą ubezpieczeni na wypadek bezrobocia.

W dniu wczorajszym fundusz bezrobocia w Łodzi otrzymał szczegółowe dyspozycje i rozporządzenia w sprawie podjęcia akcji ustawowej pomocy wobec pracowników umysłowych objętych ustawą o ubezpieczeniu na wypadek bezrobocia.

W myśl tych instrukcji odnośnie zakładów pracy zobowiązane są do płacenia wkładek za pracowników umysłowych oraz do natychmiastowego zarejestrowania się w obwodowym biurze funduszu bezrobocia.

Wkłady za pracowników umysłowych wpłacone do czasu ogłoszenia odnośnych rozporządzeń (t. zn. do 24 lutego) zarachowane będą na poczet bieżących wkładek.

Rozstrzygnięcie kwestji, czy dane przedsiębiorstwo przemysłowe, górnicze, hutnicze, handlowe, komunikacyjne czy przewozowe, względnie zakład pracy, choćby na zysk nie obliczony, lecz prowadzony w sposób przemysłowy — podlega obowiązkowi zabezpieczenia na mocy ustawy, czy też nie podlega uzależnione jest od stwierdzenia, czy dane przedsiębiorstwo lub zakład pracy zatrudnia ponad 5 osób, pozostających w stosunku najemnym pracy z danym zakładem.

Jednocześnie zarząd funduszu został w dniu wczorajszym powiadomiony, że na zorganizowanie całej akcji — otwarte zostają specjalne kredyty dodatkowe.

**Zdemobilizowani
rocznika 1903,
zgłoście się po talony
na żywność.**

W dniu dzisiejszym t. j. dnia 2 marca do lokalu przy ul. Traugutta nr. 10, winni zgłosić się po talony na żywność zdemobilizowani rocznika 1903 i starszych roczników, którzy zostali zwolnieni w grudniu ubiegłego roku, których nazwiska rozpoczynają się na literach T, U, W, Y, Z. Jednocześnie podajemy do wiadomości, iż dnia 3 marca i 5 marca będą wydawane talony tym, którzy nie zdążyli zarejestrować się we właściwym czasie. (U)

Węgiel w plombowanych workach

z dostawą do mieszkań. Gwarantowany gatunek i waga. Punktualna dostawa.

JAN KORAL

Kolejna 2 (róg Sienkiewicza) Telefon 45-51

Demonstracja bezrobotnej inteligencji.

**Tłum „proletariuszy w mankietach“ domagał się wypłaty zapomóg
Inż. Kulickowski interwenjował w ministerstwie
pracy, prosząc o niezwłoczne wyasygnowanie
niezbędnych funduszy.**

W dniu wczorajszym od godziny 10 rano przy ulicy Piotrkowskiej 108, w lokalu komitetu bezrobotnych pracowników umysłowych, zaczęły się zbierać tłumy bezrobotnych pracowników umysłowych,

którzy nie otrzymali dotychczas zapomóg, a pozbawieni są pracy niektórzy już od przeszło pół roku.

Zebrany tłum domagał się od zarządu komitetu bezrobotnych prac. um. urzędzenia pochodu przed gmach województwa.

Dzięki energicznej postawie poszczególnych członków wspomnianego zarządu, zebrany tłum zgodził się na wysłanie jednego delegata do p. wojewody w sprawie wyasygnowania potrzebnych funduszy na wypłatę zasiłków doraźnych.

Delegację przyjął naczelnik wydziału opieki społecznej p. Wojciechowski i oświadczył, że województwo nie posiada do dyspozycji żadnych funduszy.

Z których możnaby było zarządzić wypłatę, przyczem p. Wojciechowski zakomunikował, że otrzymał telefonogram

od wiceministra pracy i opieki społecznej p. Jankowskiego, w którym p. wice-minister zezwala na udzielenie

jedynie tylko 10 tysięcy złotych tytułem pożyczki na mającą być w marcu skuteczną wypłatą.

Po powrocie delegacja zakomunikowała zebranym powyższe, na co tłum domagał się urzędzenia pochodu do Funduszu Bezrobocia.

Zarząd kom. bezrob. prac. um. na demonstrację się nie zgodził, a jedynie tylko na

wysłanie powtórnie delegacji do kierownika Funduszu Bezrobocia.

W ślad za delegacją bezrobotni pracownicy umysłowi udali się do lokalu Funduszu Bezrobocia i tam

zalegli nie tylko lokal i schody, ale także i podwórce

Delegaci w rozmowie z p. Kulickowskim domagali się energicznej interwencji w ministerstwie pracy, aby zapomogi zostały jaknajszybciej wypłacone.

W tym celu p. Kulickowski nadał

telefonogram do dyrekcji funduszu bezrobocia w Warszawie, aby zezwoliła na wypłacenie

potrzebnej na wypłatę kwoty 90.000 zł. z pieniędzy posiadanych przez F. B. w Łodzi.

Oprócz tego p. Kulickowski w dniu dzisiejszym porozumie się z dyr. departamentu opieki społecznej i prezesem zarządu głównego Funduszu Bezrobocia p. Szubartowiczem, a zarząd komitetu bezrobotnych prac. umysł. telefonicznie porozumie się z p. wiceministrem Jankowskim, aby uzyskać potrzebną kwotę tytułem pożyczki.

Delegaci po półtoragodzinnej konferencji odpowiedzi taką przynieśli zebranym bezrobotnym pracownikom umysłowym, którzy przyjęli ją do wiadomości i

spokojnie rozeszli się, oczekując konkretnej odpowiedzi do godziny 2 po południu w dniu dzisiejszym.

Należy zaznaczyć, że chociaż na miejscu był zawezwany oddział policji, odbyło się jednak bez jej interwencji, gdyż tłum cały czas zachowywał się nadzwyczaj spokojnie. (p)

**Półowa lekarzy jest zbyt liczna
twierdzi wicedyrektor kasy chorych, dr. Kłuszyński
Na tysiąc ubezpieczonych winien
pracować 1 lekarz.**

W dniu wczorajszym odbyła się konferencja zarządu kasy chorych z lekarzami.

Zarząd dąży do zredukowania trzeciej części lekarzy.

W powyższej sprawie udzielił nam łaskawie naczelnik lekarzy kasy chorych wicedyrektor dr. Kłuszyński następujących informacji:

Zarząd kasy chorych musi korzystać z wieloletniej praktyki i doświadczenia podobnych instytucji zagranicą. Tam przyjęto za zasadę, co zostało zatwierdzone przez związki lekarskie, że na 1000 ubezpieczonych winien pracować 1 lekarz.

U nas na 112 tysięcy ubezpieczonych

jak to ostatnie obliczenia wykazały, pracuje 219 lekarzy, czyli

blisko 100 proc. zawiele.

Zarząd dąży więc do redukcji, chcąc na stanowiskach pozostawić tylko 150 lekarzy, z których

każdy pracowałby przynajmniej 4 godziny dziennie.

W tym też wypadku uniknięto ciągłego narzekania na niski zarobek. Wobec stanowiska jednak związku lekarzy, którzy dążą do redukcji godzinowej zostało zwołane na dzień 2 b. m. posiedzenie zarządu kasy chorych, na którym sprawa powyższa będzie powtórnie rozpatrywana. (p)

Zamach na p. Marję Malicką.

Bandyci czyhali na uroczą artystkę.

Trzech policjantów odwiozło ją do domu.

Z Warszawy komunikują nam:

Uroczą heroina naszego dramatu p. Marja Malicka miała wczoraj niezwykłą przygodę. Przygoda zaczęła się właściwie onegdaj, ale wczoraj rozegrał się jej epilog ze współudziałem policji, kolegów, koleżanek, palpacji serca u pań, naturalnych zblednięć obu policzków u panów — słowem — grana wczoraj przez p-nę M. sztuka w teatrze Małym, miała przybudówek w stylu filmowym.

A rzecz się tak miała: P-na Malicka, niesyta sukcesów warszawskich zdobywa nowy ich cykl w Łodzi i do Warszawy „wpada” tylko dla odegrania ról dawniejszych. W tym też celu przyjechała onegdaj do Warszawy. Ku wielkiemu jej zdumieniu doręczył jej stróż domu

zagadkowy list, przestrzegający przed „zamachem” i t. p. okropnościami a radzący na wczorajszą popołudniówkę udać się autem, które będzie na nią pod bramą czekało.

Istotnie wczoraj przed trzecią popołudniem czekało pod domem auto, lecz p-na M. nie zaulała mu biorąc dorożkę. Auto puste konwojowało ją aż pod teatr. Na tem kończy się

akt pierwszy awantury,

drugi zaczyna się po pierwszym akcie sztuki w teatrze, gdy do garderoby p-ny M. wprowadzono młodzieńca

żądającego poufnej rozmowy.

— Grozi pani napadł ja musiałem pani ostrzedz, choć grozi mi wyrok śmierci bo...

— Ale kto pan jest?

— Jestem Antoni Ziół. i chcę panią ratować, bo

bandyci się zmówili przeciw pani a ja nie mogę do tego dopuścić bo...

I znikł, P-na M. o mało nie zemdlala, to samo chciały zrobić jej koleżanki pp. Czaplinska i Służbicka. Któryś z kolegów

wzwał policję.

Przybyło trzech rosłych reprezentantów gwardji Komendy Głównej i pod ich opieką p-na M. skończyła Caillavetowską „Historję” poczem

stróż bezpieczeństwa odwieził ją do domu.

Sprawa na tem się kończy narazie i jest zagadką, którą usiłują rozplatać organa śledcze.

**Pożar składów woj-
skowych.**

**Dzięki energicznej akcji
straży ogniowej, spalił się
jedynie dach.**

Wczoraj w godzinach wieczorowych zaalarmowano straż ogniową na ul. Jerzego nr. 10.

Okazało się, że palily się składy wojskowe.

Na miejsce pożaru zjechały pierwsze trzy oddziały straży ogniowej.

Po półgodzinnym wysiłku pożar udało się zlokalizować.

Straty nieznaczne, spalił się bowiem tylko dach.

Przyczyna pożaru niewiadoma.

**Niefortunna eskapada
p. Gierbicha.**

**Nowozaangażowani kelne-
rzy uciekli z pociągu.**

Onegdaj przedstawiciel restauratorów p. Gierbich wyjechał do Warszawy celem zaangażowania nowych kelnerów na miejsce strejkujących.

P. Gierbich wszedł w kontakt z pośrednikami i po wynagrodzeniu ich sprawa została załatwiona i przed odjazdem pociągu do Łodzi

20 kelnerów oczekiwało już na dworcu.

P. Gierbich zakupił dla wszystkich bilety i usadowił ich w wagonach, lecz jakież było jego przerażenie, gdy z chwili ruszenia pociągu nowozaangażowani

kelnerzy wyskoczyli z wagonów

i z powrotem wrócili do miasta, nie chcąc odgrywać roli lamistrejków.

Obecnie w restauracjach objętych strejkami zastępują kelnerów chłopcy, zaś w najbliższych dniach spodziewane jest przyłączenie do strejku również kucharzy. (b)

Gabinet lekarsko-dentystyczny
Piotrkowska 50.
Ceny kliniczne.

Godziny przyjęć: od 10—1 i od 3—7.

W poniedziałek 1 Marca o godz. 10 wieczór zakończył życie w wieku lat 70

b. p. IZAAK JAKUBOWSKI

długoletni członek i założyciel Stowarzyszenia Komiwojażerów i b. członek Zarządu.

Cześć Jego pamięci!

O dniu pogrzebu z domu żałoby ul. Piramowicza № 11 będzie ogłoszone.

ZARZĄD.

Koleżance naszej p. **Irenie** z powodu zgonu **MATKI JEJ**

B. P.

SALOMEI Z REINHOLDÓW FRENKLOWEJ

składają wyrazy szczerego współczucia

**Koleżanki i Koledzy
Z BANKU HANDLOWO-PRZEMYSŁOWEGO W ŁODZI.**

Wszystkim, którzy oddali ostatnią postugę nieodżałowanemu

B. P.

MARJANOWI SEMMELOWI

i nieśli nam słowa współczucia i otuchy, składa serdeczne podziękowanie w nieukojonym smutku pogrążona

Rodzina.

Jutro we środę dnia 3-go marca o godz. 12-iej w południe w pierwszą bolesną rocznicę śmierci

B. P.

Maksa Żurkowskiego

odbędzie się nabożeństwo żałobne i poświęcenie pomnika na cmentarzu żydowskim, na które zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych

Żona i Rodzina.

Dla uczczenia pierwszej bolesnej rocznicy śmierci nieodżałowanej pamięci Meza mego

B. P.

MAKSA ŻURKOWSKIEGO

OPIARUJE NA:

1) Klinika Położnicza Targowa 13	100 zł.
2) Uzdrowisko	75
3) Linas Hacedek	75
4) Linas Hacholim	75
5) Dom Starców	100
6) Sanatorium „Rozalina”	100
7) Ostatnia Postuga	75
8) Dla biednych Sierot po rezerwistach Zachodnia 20	50
9) Dla udzielenia pożyczek bez procentu Piotrkowska 20	75
10) Dla biednych rodzin	275
razem	1000 zł

Helena Żurkowska

Nawrot 15.

Kto nie płaci?

Wydział ochrony kredytu przy stowarzyszeniu kupców m. Łodzi (Piotrkowska 73) informuje nas o zawieszeniu wypłat własnych zobowiązań wekslowych przez następujące hurtownie w Łodzi:

W Warszawie: Plukiel Wajsborg, Nalewki 20, M. Hopensztand, Wielopole, L. Wasserczejg, Dziła, Cedyńska firma „Kołacz”, Szpitalna 6, Icek Finkelsztajn, Gęsia 16, Lacher, Żelazna Brama, Piotr Rajszewicz, M. Schterling, Wyrzykowska, Dawid Wajkselisz, Gęsia 8, Gottlieb i Wajnsztajn, Gęsia 8.

9-ta SYMFONJA.

W poniedziałek, dnia 8 marca rb. orkiestra filharmoniczna wykona nieśmiertelną 9-tą symfonię Beethovena pod dyktando znakomitego dyrygenta Emila Mlyarskiego. Na solistów zaproszeni zostali: Adela Comte-Wilgocka (sopran), Marja Trampczyńska (alt), Adam Dobosz (tenor), Aleksander Michałowski (bas), oraz chór tow. śpiewaczego „Hazomir”. Udział w koncercie bierze 180 osób. Wkrótce również obchodzie będziemy 100 letnią rocznicę śmierci Beethovena. Zainteresowanie koncertem olbrzymie.

Delegacja kupiectwa łódzkiego przedłożył ministrowi skarbu swe postulaty.

W tych dniach specjalna delegacja centralnego stowarzyszenia kupców i przemysłowców wojew. łódzkiego (Piotrkowska 10) udaje się do ministerstwa skarbu celem przedłożenia memoriału w sprawie uzyskania dla kupiectwa nowych ulg podatkowych.

W pierwszym rzędzie stowarzyszenie domagać się będzie, aby od podatników, którzy wpłacili 50 proc. ponad wysockość definitywnych wymiarów podatku majątkowego, nadpłata została zwrócona względnie przeliczona na poczet innych podatków.

W sprawie podatku obrotowego stowarzyszenie wysuwa następujące żądania:

1) zaliczanie na poczet należności z tego podatku, sumi wpłaconych za patenty.

2) wydanie zezwolenia firmom, posiadającym składy wartości do 25 tysięcy złotych, prawa wykupienia świadectwa przemysłowego 3 kategorii. Do stwierdzenia stanu posiadania tych firm winni być powołani rzeczoznawcy — kupcy.

Następnie stowarzyszenie domaga aby ulgowa kara za zwłokę w wysokości 1 proc. w stosunku miesięcznym (miast normalnych 4) stosowana była do wszelkich zaległości podatkowych, powstałych przed 1 stycznia 1926 r., a nie, jak to się dotychczas praktykuje jedynie do 1 stycznia 1925 r..

3) wstrzymanie kroków egzekucyjnych przeciwko podatnikom, którzy wpłacili 50 procent na poczet zaległych podatków i, których rekursy dotychczas nie zostały rozpatrzone,

4) zaniechania licytowania sprzętów domowych, w wypadku zlikwidowania przedsiębiorstwa podatnika,

5) dokonywania wymiarów podatku dochodowego na podstawie faktycznego dochodu (netto), a nie od ogólnej sumy dochodu

6) wydanie zezwolenia prezesom izb skarbowych do umarzania podatków do 500 zł. bez specjalnego zaświadczenia ubóstwa, o ile stwierdzone zostało, że przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane

C.

OSOBISTE

Onegdaj obchodził uroczystość imienia zastępcy prezesa izby skargowej p. naczelnik Wahl.

Solnizantowi składali życzenia delegacje zrzeszeń kupieckich, oraz urzędnicy izby skarbowej. (b)

Zamiast protokołu — reflektor.

Łondyn, w lutym.

W żadnym miasteczku na świecie podmiejskie zabawy taneczne nie mają takiego spokojnego, przyzwoitego, bezbarwnego nastroju, jak w Londynie.

Demonstrowane tam kostiumy przeważnie w zajątr rano wędrują z powrotem do oszklonej szafy domu konfekcyjnego.

Ale panienki sklepowe, paradujące w tych wypożyczonych strojach, robią za to wszystko, aby uchodzić za poważne właścicielki tego, co mają na sobie.

Jedynie gdy nagle spada na salę deszcz złotych i czerwonych balonków, lub gdy kierownik tańców z śmiertelną powagą miną rozlaże czapczki i parasolki z bibułki, tłum czyna z umiarem wrzawę, która jednak ustępuje po chwili miejsca „dobremu wychowaniu”. I aż do zamknięcia wrót tego rajku, to znaczy aż do północy, obydwa orkiestry z jazzbandem stanowią jedyny, nieodpowiedni element wieczoru.

Jednak na londyńskich balach podmiejskich również zdarzają się „parazyty owocowe”.

Jeśli miłość jest zbyt wielka, lub dekolci zbyt głęboki, to zdarzają się rzeczy, które się zdarzać nie powinny. Policja obyczajowa musi być na takie ewentualności przygotowana.

Policjant na sali balowej nie jest „wynalazkiem londyńskim”. Wraz z pojawieniem się nowo czesnych tańców utworzył on sobie drogę np. do monarchijskich sal karnawałowych, gdzie, przed wojną przynajmniej, zbyt gorąca pieczęć mogła kosztować nawet 3 marki kary.

Jednak o wiele subtelniej i skuteczniej pracuje londyński policjant! Nie stoi on z ołówkiem i notesem pod głównym żyrandolem, ale zajmuje placówkę na górze, na przewietrzanej galerii przy reflektorze, który obok wrażeń estetycznych, służy do celów wybitnie praktycznych.

Gdy policjant ma pewne obiekty co do jakiegoś ramienia, lub łydki, wystarcza dyskretnie skłonić w stronę mechanika obsługującego reflektor.

W mgnieniu oka czuła parka staje w całej na gości swego grzechu przed oczami rozbawionej ludzkości.

Ale trwa to najwyżej sekundę, bowiem szybciej, niż myśl ludzka, rozdzielają się usta Boba i Mary, którzy tę lekcję nieprędko zapomną. A tymczasem, jakby nigdy nic, reflektor igra dalej czerwienią i zielenią nad głowami roztańczonych młodzieży angielskiej, a czujne oko policjanta szuka nowej ofiary, godnej postawienia pod pręgierz. E.S.

KONCERT-RECITAL JÓZEFA SŁIWINSKIEGO

W piątek, dnia 5 marca rb. o godz. 8.30 wiecz. przypomni się Łodzi Józef Słowinski. Recital fortepianowy tego słynnego poety tonów oraz niezrównanego tłumacza muzy romantycznej odbędzie się w Filharmonii. Na program znakomity nasz mistrz wybrał tym razem utwory: Schumann, Schuberta, Liszta oraz Chopina. Ceny miejsc bardzo niskie, a mianowicie od 1 zł. do 6 zł.

„CZARNA KAWA” ZWOLENNIKÓW OPERY

Łódzkie towarzystwo operowe uzyskało już prawną podstawę działania, a to na skutek zatwierdzenia statutu przez województwo. Opracowany szeroko i liberalnie wciaga statut do pracy amatorów śpiewaków i muzyków, pragnących krzewić artystycznie - kulturalne cele tej nowej placówki. Z dochodów przewidziane jest subwydanie domu sierot żołnierskich.

Ilość zwolenników opery zatacza coraz szersze kręgi, do grona zaś członków rzeczywistych i wspierających przybywają raz po raz osoby, należące do elity łódzkiego towarzystwa. Dzięki współpracy tych właśnie osób, organizuje Łódzkie tow. operowe artystyczną czarną kawę w sali Grand-Cafe w dniu 9 marca b. r., scile za zaproszeniami, przygotowując wyborowy program humoru i rozrywek pod kierownictwem p. Taterkiewicz, reżysera teatru miejskiego.

W PRZEDEDNIU ROZSTRZYGNIEĆ.

„Obecnie w Europie dwie teorie stanęły przeciwko sobie: nacjonalizm i komunizm.

Nacjonalizm w swej najskrajniejszej formie mówi: tworzyć i budować państwo na współzawodnictwie narodowych egotyzmów. Komunizm z drugiej strony upatruje zbawienie w ostatecznych konsekwencjach kontrastów społecznych. Wygłasza zasadę walki klas, tej największej klęski wywołującego dogmatu, jaki kiedykolwiek zaciemniać mógł ludzkie umysły.

Na końcu tych obydwu dróg stoi widmo nie dającej się niemal ogarnąć umysłem ruiny i nieuniknionej zagłady.

Jeśli Europa będzie dalej szła drogą nacjonalizmu, doprowadzi ją to, prędzej czy później, do wojny, wobec której ta, co niedawno minęła, wydać się będzie grą dziecięcą.

Jeśli zaś rzuci się w przeciwnym kierunku, po linii chłodnej dyalektyki społecznych kontrastów, dojdzie do stanu, którego błędem odbiciem będą warunki, w jakich się obecnie znajduje Rosja.

Takie wyznaczenie wiary, jeśli zdania te można tak nazwać, złożył p. premier Skrzyński w r. 1925 wobec audytorium amerykańskiego, w toku odczytu swego w instytucie Williamstown (Stany Zjednoczone).

Określając w ten sposób negatywne swe poglądy na zadania rządów i polityków europejskich, p. Skrzyński uzupełnił je wobec swych słuchaczy zarzysowaniem konturów przyszłej Europy. Europa przyszłości będzie urzeczywistnieniem idei Pax America, t. j. Europejskich Stanów Zjednoczonych. Będzie to, jak się wyraził p. Skrzyński, amerykanizacja Europy w najpełniejszym i najszlachetniejszym znaczeniu.

Ale, dodaje przezornie prelegent, daleko jeszcze do tego, aby się stała naszą wśród mas popularną.

Mogłoby się może wydawać, iż przytoczone wyżej ustępy z odczytu obecnego premiera Polski są oderwanym od życia, akademickim poglądem. A może nawet i nieaktualnym w chwili dzisiejszej?

Wręcz przeciwnie! W przededniu doniosłego zebrania rady ligi narodów w dn. 8 marca, na tle gorączkowego niepokoju, jaki zapanował w całej Europie w związku z mającymi nastąpić decyzjami w Genewie, tem jaśniej i wypuklejsze rysuje się niebezpieczeństwo czyhające na pokój Europy i zagrażające trwałości paktu locarnieńskiego od strony „współzawodnictwa egotyzmów narodowych”, jak je nazwał p. Skrzyński.

Niebezpieczeństwo to i jego widmo wywołali z lasu nacjonalistów francuscy i niemieccy, rzucając na forum dyskusji kwestję przyznania miejsca Polsce w radzie ligi, jako sprawę wzmocnienia pozycji Francji lub osłabienia pozycji Niemiec. Jakgdyby teren ligi narodów nie miał być polem kompromisu, nakazanego przez twarde konieczność, lecz polem zasadzki i walki.

Tak stawiać kwestję rozszerzenia rady ligi — to znaczy sterować ku rozbiciu łodzi paktu locarnieńskiego o rafy nacjonalizmu. To znaczy przed stworzenia w łonie ligi Rady obozów i koalicji nieprzeleżniane wrogich i

zwalczających się podziemnie narażenie, otwarcie i zbrojne — w następstwie.

„Locarno nie jest przecież punktem wyjścia na słoneczną przyszłość, jak mówił w sejmie dn. 25 b. m. p. premier, Locarno było koniecznością”. Ta zaś twarda konieczność rzeczywistości domaga się pod grozą zupełnej ruiny Europy kompromisu i porozumienia.

Możliwym się wydaje, iż hasło Europejskich Stanów Zjednoczonych, którego zawiazkiem jest liga narodów, nie cieszy się jeszcze popularnością wśród mas, jak twierdzi p. Skrzyński. Pewnym jest jednak, iż nie cieszy się również popularnością myśl o przyszłej wojnie ani też pobrzękiwanie szablą.

Nieźlem wcale uprzytomnieniem tego stanu rzeczy i przypomnieniem że dla mylących się w ocenie nastro-

jów polityków nacjonalistycznych były mowy Mussoliniego, rzucone przez niego jak rękawica ku podnórzom Alp.

Wyobraźmy sobie na chwilę, iż w Europie z przed r. 1914 premier którykolwiek z mocarstw wygłasza mowę w treści i formie podobną do mowy Mussoliniego. Jaki skutek wywołałaby taka mowa? Przypomnijmy tylko sobie, jaki poszum i wicher zerwał się w lesie europejskim na drugi dzień po mowie Wilhelma II, wygłoszonej w Tangerze. A mowa ta przecież nie odbiegała zbytnio w formie od ogólnego kanonu dyplomatycznego.

A więc jednak Europa dzisiejsza nie jest opauowana przez nastrój, który się wyrażał przed r. 1914 w frazysie o „wyostrzonym mieczu i suchym prochu”. Miecz spoczywa w pochwie, proch jest nieco wilgotny. Gdyby nie akcja Mussoliniego przeciw Niemcom

i Francji, zatarg grecko-bułgarski, byłoby już wybuchnęły płomieniem wojny.

W tej to istniejącej tendencji pokojowej wśród mas należy upatrywać gwarancję tymczasowego pokoju i nadzieję, iż pomimo podjudzań nacjonalistycznych łódź Locarna wymienie szczęśliwie rafy podwodne.

„Wiara w jasną politykę angielską na kontynencie jest potężnym czynnikiem utrwalenia pokoju”, podkreślił znacząco p. premier w swem exposé sejmowym. A że jednocześnie p. Skrzyński, jak się sam określił, jest dobrym europejczykiem i dobrym polakiem, przeto można się spodziewać, iż, wbrew obawom gorszego europejczyka (i patrioty) p. posła Strońskiego, otrzyma w Genewie to, co się Polsce należy, nie uchybiając duchowi i treści Locarna. W. P.

Swiat pod znakiem oszczędności. Frazesy rozmaitych demagogów straciły już znaczenie.

W angielskiej partii konserwatywnej wybuchła w ostatnich czasach rewolta przeciwko rządowi. Nie chodzi o żądania urzędników, które mają nie być zrealizowane. Nie chodzi również o powiększenie nie wydatków i o spełnienie życzeń, leżących w interesie popularności posłów.

Zupełnie niezrozumiały w naszych stosunkach paradoks polega na tem, że posłowie stawiają rządowi jaknajstrzeższe zarzuty dlatego, że wydaje on o 200 tysięcy funtów więcej, niż ci przedstawiciele większości uważają za słuszne.

Te 200 tysięcy funtów ma służyć na ufundowanie boisk sportowych, przeznaczonych dla urzędników, w ciągu 4-letniego okresu.

Urzędnicy stanowią obecnie w Anglii element bardzo podniecony. Zdawałoby się wobec tego, że nikt nie będzie ostro oponował, gdyż rząd okazuje im drobną uprzejmość, że większość pozwoli opozycji sparzyć się na obronie czy sto fiskalnego stanowiska w zwalczaniu rządu.

Konserwatyści angielscy nie zastosowali się do tego zasadniczego przepisu kodeksu demagogii. Przeszło 120 posłów zjednoczyło się w bardzo gorącym protestie, w skoncentrowanym ataku na kanclerza skarbu, który musiał przyjąć specjalną delegację i wytłumaczyć jej, że nie może złamać danego słowa i musi bronić raz zajętego stanowiska.

Jest to tylko jeden ze szczegółów wielkiej kampanii oszczędnościowej, jaką Anglija zamierza w swym budżecie przeprowadzić.

W Niemczech również rozpoczęła się energiczna akcja, zmierzająca do zmniejszenia wydatków i do poparcia płatnika, który załamuje się pod ciężarem obowiązków względem państwa.

Dopiero niedawno kanclerz Rzeszy dr. Luther w komisji budżetowej wygłosił mowę posiadającą bardzo znamienne przewidywania.

Dr. Luther powiedział: „Rząd uważa, że pierwszym i jedynym nakazem chwili jest odbudowanie wszelkimi środkami zdrowej części gospodarki. Aby ta gospodarka mogła odetchnąć, zdejmujemy z niej jaknajwięcej ciężarów publicznych. Ostrożność nie może przytem doprowadzić do podkopania sił popędowych gospodarki. Chodzi nie tylko o zmniejszenie podatków, ale również o uchwałę, opierającą wydatki nadzwyczajne na pożyczkach”.

Dr. Luther oświadczył, że puszczenie w ruch maszyny gospodarczej musi być wreszcie zapoczątkowane, przyczem wskazał na sukcesy akcji, zmierzającej do obniżenia cen, i na środki przeciwko nadużyciom i złej woli karteli.

Minister skarbu dr. Reinhold, stoi również na stanowisku natychmiastowego zmniejszenia wydatków i skorzystania z kredytów na pokrycie inwestycji. Gwarancja państwa w wysokości przeszło 30 procent, udzielona potężnej pożyczce 300-miljonowej dla eksportu do Rosji, wskazuje również, że rząd Rzeszy uwzględni w szerokich rozmiarach ciężką sytuację życia gospodarczego.

W ostatnich czasach ten sam kierunek wysunął się na pierwszy plan również w Czechosłowacji. Minister finansów Englisch oświadczył, że wydatki osobowe w państwie żadną miarą nie mogą przekroczyć sumy 700 milionów koron.

Podkreślił on przy tej okazji, że w budżecie figuruje 400 milionów na pensje nauczycielskie; która to suma w normalnym zestawieniu budżetowym niema dotychczas pokrycia.

Minister polemizował jaknajstrzeżniej z demagogami, którzy wciąż zwracają się do państwa, a nie chcą się zastanowić skąd właściwie mają się wziąć pieniądze i w jaki sposób kraj ma ponieść zwiększone wydatki, gdy ludność jest znacznie

uboższa, niż w czasie pokoju, a siła kupcza spadła w tym samym stosunku, co kurs waluty.

Najwymowniejsze są jednak argumenty, które przytoczył dr. Hodar na zebraniu przemysłowców w sprawie rosnącego niebezpieczeństwa kryzysu, pogorszenia się konjunktury niemal we wszystkich dziedzinach, spadek handlu z sąsiednimi państwami wskutek blokady, osłabienie stosunków gospodarczych z naturalnymi rynkami zbytu bez odpowiadającej rekompensaty.

Widzimy więc niemal we wszystkich krajach, że opinia publiczna zaczyna się orjentować i że miraż i frazesy rozmaitych demagogów straciły już znaczenie.

Większa koncentracja sił, jaknajdalej posunięta oszczędność i rozumna polityka kredytowa wysuwają się na pierwszy plan, zarówno u wielkich, jak i u małych, a wszelkie ekstrawagancje i eksperymenty społeczne, w rodzaju wyfractowanego bolszewizmu, idą w kąć.

Te zasady muszą ostatecznie zwyciężyć i u nas, jeśli mamy okrzepnąć i zacząć się rozwijać. F. P.

USMIECH FORTUNY.

40.000 dolarów wygrał № 341248.

Z Warszawy donoszą:

Wczoraj o godz. 10 min. 45 w sali konferencyjnej głównego urzędu skarbowego (Rymarska 3) odbyło się publiczne ciągnięcie 5 proc. pożyczki dolarowej.

WYGRANA 40.000 DOLARÓW PA-DŁA NA NUMER 341,248.

Przewodniczący p. Lipiński oświadczył, że poraż pierwszy od czasu istnienia „dolarówki”, główna wygrana padła na obligację sprzedaną osobie prywatnej w Warszawie.

8,000 dolarów wygrał nr. 582277.

Po 3,000 dolarów wygrały nr. nr.: 227955 592410 253279.

Po 1,000 dolarów wygrały nr. nr.: 631523 479745 557583 514756 303587.

Po 500 dolarów wygrały nr. nr.: 64530 369495 161716 158648 68332 54713 747966 642617 974044 551747.

Po 100 dolarów wygrały nr. nr.: 981640 682678 544288 715372 465585 891062 308029 175452 164893 66721 169060 846808 662826 96217 679369 315590 478251 289378 129285 698377 99504 944912 901093 208806 632422 119674 904237 55204 242156 674769 404264 140045 14091 100620 691288 499119 98294 896156 129603 902671 390854 513833 900175 629010 370869 487111 213821 870704 501659 748077 209159 157521 193811 16345 620716 254800 66262 96120 361970 977118 76148 393937 348852 644418 577265 928095 667235 166886 100706 475465 810976 841214 246428 272011 257855 259186 170643 329002 524966 666603

25.000 złotych padło na № 45439.

V. KLASA LOTERJI PANSTWOWEJ. 20-ty dzień ciągnięcia

Zł. 25.000 na nr. 45439.

Zł. 10.000 na nr. 61248.

Zł. 5.000 na nr. 32574.

Zł. 3.000 na nr. 25917 58238.

Zł. 2.000 na nr. 1230 3247 61769.

Zł. 1.000 na nr. 12213 17809 37926 54508 64442.

Zł. 600 na nr. 6313 30276 30658 39233 39358 51907 57303 57523 60582 62464.

Zł. 500 na nr. 8201 21439 22846 30983 33158 34155 38574 41262 42054 44809 44996 50461 58970 59682 59901

Spolecznik, myśliciel i satyryk

ma na wszystko wyrafinowaną, ciętą i mądrą odpowiedź.

Bernard Shaw, mimo sędziwego wieku, zachował młodzieńczą świeżość i temperament.

(Specjalna służba korespondencyjna „Il. Republiki.“)

Londyn, w lutym.

Już od dłuższego czasu w prasie europejskiej krąży największe i najsensacyjniejsze pogłoski o Bernardzie Shaw, autorze „Świętej Joanny“.

Artykuły i notatki mówią, że jest on gwałtownie oburzony na sposób wystawiania jego sztuk w stolicach Europy, pojawiają się fantastyczne wieści, że na pisał on sztukę, z życia Chrystusa i dzieło socjalistyczne, które ma być fundamentem nowej partii politycznej.

Postanowiłem wobec tego zwrócić się do Shawa bezpośrednio.

Nie jest to rzeczą łatwą, gdyż, pomijając nawet fakt, że wielki pisarz czuje wstyd do prasy wogóle, a do wywiadów w szczególności, Shaw dał kontraktowe zobowiązanie, że nie będzie nigdy udzielał interwiewów.

A jednak znaleźliśmy drogę. Raczej znalazła ją Blanka Patch, uprzejma sekretarka Shawa.

Zaproponowała ona, bym nadesłał po cztą pytania, które chce postawić, i zadowolili się piśmienną odpowiedzią.

Ta propozycja bardzo mnie ucieszyła i postąpiłem według dyspozycji. Pragnąłem przede wszystkim dowiedzieć się od G. B. Shawa, czy rzeczywiście uważa, że jego dzieła są nieodpowiednio wystawiane na kontynencie, a jeśli tak jest, to jakie motywy przytoczyć może na poparcie swej opinii.

Zaprzeczył kategorycznie.

— Występuje jedynie przeciwko małoszemu traktowaniu „Świętej Joanny“ we Wiedniu na komendę katolickiej cenzury, która nie rozumie swego własnego interesu i prawdopodobnie niema elementarnego pojęcia o historii i podstawach katolicyzmu. Ale jeśli moje sztuki odzwierciedlają zgodność z oryginałem, to nie mam żadnej podstawy do przypuszczeń, że na kontynencie grają je gorzej, niż w Anglii, lub Ameryce.

W sprawie tajemniczej sztuki z życia Chrystusa potwierdził Shaw moje dawniejsze przypuszczenia: że nigdy takiej sztuki nie napisał i wogóle nawet nie myśli o tem, by ją napisać.

Ma on jednak wytłomaczenie, skąd ta bajka nowstała. Pasyjne widowisko Johna Maxfielda przypisano umyślowo jemu, ponieważ był on obecny na przedstawieniu tej sztuki dla nielicznego grona znajomych w willi autora w Oxfordzie.

Następne moje pytanie dotyczyło dzieła o socjalizmie.

Pragnąłem wiedzieć, czy prawdą jest iż Shaw w tem dziele przyszedł do wniosku, że równość dochodów jest jedynym celem socjalizmu i że nie pozatem nie może doprowadzić do faktycznej zmiany istniejących obecnie stosunków.

— Nie przyszedłem w tem dziele do tego wniosku — odpisał znakomity autor — gdyż trwam przy tym wniosku już od wielu lat i niezmordowanie głoszę go z trybuny politycznej. Socjalizm oznacza nowy system podziału. W chwili, gdy się ta zasada chce zrealizować praktycznie, rzuca się w oczy, że żaden inny podział, po za absolutnie równym, nie wytrzyma krytyki, nietylko z współczesnego, demokratycznego, ale i z żadnego innego punktu widzenia.

Jeśli Pan wątpi w to, co ja stwierdzam, to proszę mi powiedzieć, jaki dochód powinien mieć papież, a jaki Jack Dempsey, zawodowy bokser?

Jeśli dochody nie mają być równe, to o ile większe, lub mniejsze, i dlaczego?

Jeśli Pan spróbuje odpowiedzieć na moje pytanie, nawróci się Pan szybko, niż droga tysiąca oderwanych argumentów. Chciałbym Panu jedynie przypomnieć, że papież jest dzisiaj biedakiem, natomiast Dempsey zalicza się do najbogatszych ludzi na świecie.

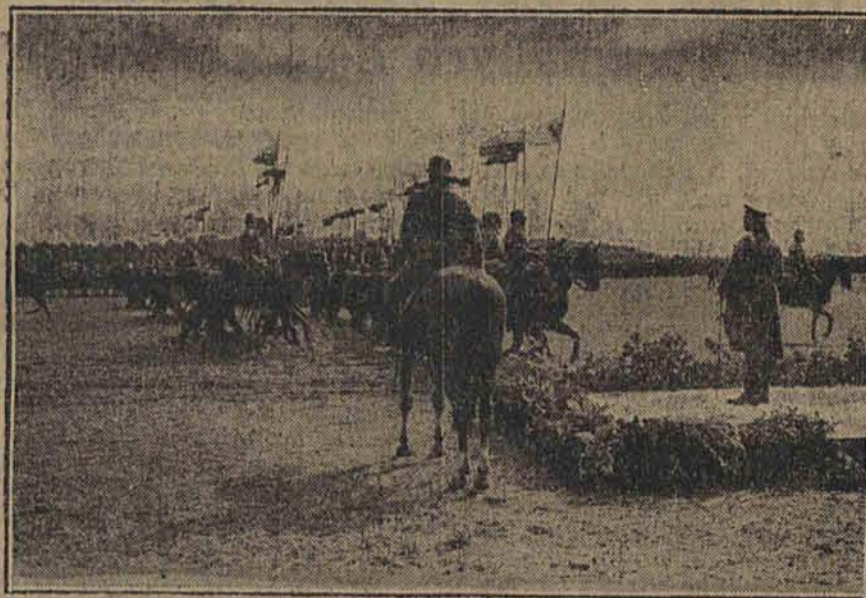
Wreszcie chciałem poznać poglądy wielkiego poety na wyjątkowo trudną kwestję. Nie zastanawiając się długo, postawiłem odważnie pytanie:

— Co sądzi Pan o kobietach i o małżeństwie?

Ładnie na tem pytaniu wyszedłem. Shaw oświadczył, że piśmienna odpowiedź na to pytanie jest warta co najmniej 20 tysięcy funtów szterlingów. Zapytał przytem, czy gotów jestem zapłacić mu tą sumę na tą wątpliwą ewentualność, że znajdzie rok czasu, potrzebny do zredagowania odpowiedzi.

Ze wszystkich odpowiedzi odniosłem wrażenie, że Shaw jest nadal tak dowcipny, ostrożny i aktywny, jakim był zawsze i jakim go sobie wszyscy wyobrażamy.

E. S.

Defilada huzarów przed prezydentem Hindenburgiem.

MAREK TWAIN.

Trudne zadanie.

Wyglądałem wówczas codziennie odczyty. Pewnego dnia wszcząłem rozmowę z jednym z moich stałych słuchaczy.

Młodzieniec skarżył się przedemną, że ma wujka, którego bardzo kocha, lecz który niczem się już w życiu nie przejmując ani wzrusza. Zobaletniał zupełnie i nikt go nie zdoła wyprowadzić z tej martwoty.

— Ach gdybym mógł choć raz w życiu usłyszeć jego śmiech! Gdyby przynajmniej umiał płakać! — skarżył się mój słuchacz.

Byłem rozrzedzony, mam czułe serce i spółczuję każdemu nieszczęśliwemu człowiekowi.

— Przyrowadź go pan na mój odczyt — rzekłem. — Już ja go wzruszę.

— Ach gdyby pan mógł tego dokonać! — Wiele doprawdy zmusił go pan do śmiechu? Wy ciśnie pan łzy z jego wyschniętych oczu?

— Zobaczymy.. Przyrowadź pan swego staruszka.. Przygotowałem w swym odczytciu kilka dowcipów które muszą go rozśmieszyć..

Młodzieniec rzucił mi się na szyję, położył rękę na mej głowie i wznosząc oczy ku niebu, mruczał coś nabożnie.

Wieczorem przyrowadził swego wujka i ułokował go w pierwszym rzędzie.

Zabrałem się do roboty.

Próbowałem rozśmieszyć go początkowo mniej udanymi dowcipami, potem coraz lepszymi. Zasympawłem go kawałami coraz bardziej humorystycznymi. Wystrzeliłem cały arsenał dowcipów, starych jak świat i nigdzie jeszcze nie drukowanych ani opowiadanych.

W końcu ochryplem i zrobiło mi się niedobrze..

Wszystko na nic!..

Ani śmiechu, ani łez z niego nie wydusiłem. Odczyt ukończyłem rozpaczliwym okrzykiem i usiadłem zupełnie wyczerpany.

Jeden z moich znajomych natarał mi czoła zimną wodą i w trakcie tej czynności zapytał:

— Powiedz mi pan, co pana tak pod koniec opętało?..

— Chciałem tego starego idłota w pierwszym rzędzie rozśmieszyć.. — rzekłem rozpaczliwym głosem.

— No, to powiem panu, że szkoda było czasu i wysiłku — odparł mój znajomy. — Ten stary rzeź jest głuchoniemy a w dodatku ślepy jak kret..

Tom. B F.

Śmierć królowej.

W Swazilandzie, kraju odgraniczającym Transwal od wybrzeży Oceanu, zmarła królowa Labotsibeni, inaczej zwana także Naba-Tsibeni. Wielka nieprzyjaciółka boerów, sama oddała swój kraj po wojnie południowo-afrykańskiej pod protektorat angielski, na co tylko czekał rząd W. Brytanji. Sympatie angielskie dla królowej Labatseni wyraziły się za ostatniej podróży księcia Walji w owych stronach, w postaci podarunku przesłanego jej przez angielskiego następcę tronu.

IEPFL

Ona i kataryniarz.

Ona była starą nauczycielką na emeryturze, otrzymywała cztery ruble pensji na rok i do tego tłomaczyła ze wszystkich języków.

Pewnego razu zrana, gdy szukała czegoś w słowniku, za oknem na podwórzu coś jęknęło i skrzyknęło.

Nauczycielka nie od razu zrozumiała, że to jest katarynka i że gra ona „cake-walk“a.

Motyw był prosty i wesoły, lecz dźwięki z których się składał były straszliwe. Zdawało się, że do drewnianej skrzynki weszło dziesięciu chorych i złych starców, porażonych najstraszniejszemi chorobami, i tam mają zamiar umierać.

Jeden kaszlał, drugi jęczał, trzeci ziewał, czwarty złościł się, piąty wymyślał.

Pozostali podrobiali te same dźwięki. A wszystko razem tworzyło „cake-walk“.

Nauczycielka zbladła i chwyciła się za głowę. W jej lewym uchu coś pekiło. Wychyliła się przez okno i histerycznie krzyknęła:

— Dozorczo! Dozorczo! wyrzućcie go! O Boże! —

Lecz dozorca nie słyszał, a z przeciwległego okna wyrzwała baba w chustce i rzekła:

— Czego wydziwiasz. Żal ci, że ludzie posłuchają muzyki? Wstydz się! —

Nauczycielce wpadła do głowy szczęśliwa myśl: — rzuci mu pięć gro-

szy. On gra dla zarobku, gdy więc dostanie pieniądze, będzie zadowolony i pójdzie precz.

Wyjęła portmonetkę. Wewnątrz było pięć groszy i pół rubla.

Zawinęła pięć groszy w papier i rzuciła na dół.

Przez chwilę było cicho i nagle nowy pisk — kataryniarz zmienił melodię, obecnie zabrzmiał dziki, skrzyjący galop. Takim galopem napewno zwołują diabłów w piekło — na śniadanie.

Nauczycielka westchnęła, wyjęła pół rubla, zamyśliła się, zawinęła go w papier i rzuciła na dół.

Znów nastąpiła pauza. Potem chaos niesłychanych dźwięków tak jakby ktoś kręcił rączkę katarynki w przeciwną stronę.

Wkrótce wszystko zamilkło.

Nauczycielka wypila walerjanowe krople, wzięła fenacytynę, aspirynę, antymigrenium i piramidon.

Położyła się do łóżka i starała się o niczem nie myśleć. W ten sposób przeżyła dzień.

Nazajutrz zrana obudziła się strasznie osłabiona, i zasiadła do pracy.

Do śniadania przetłomaczyła z lewością pół strony, lecz napracowała się porządnie.

Nagle jakieś straszne przecucie wytraciło jej pióro z ręki. Zaczęła nadłuchiwać, po sekundzie zadrzała i poskoczyła; na podwórzu skrzyjała katarynka.

Nauczycielka pożyczyla sobie od go spodni pół rubla i kupiła sobie prawo chorowania w spokoju na migrenę, do następnego ranka.

Tak zaczął się nowy, ciężki okres jej życia.

Pożyczała, gdzie mogła, pieniądze, błagała, zaklinała. Ludzie zaczęli się do niej odnosić podejrzliwie.

— POCO pani tyle pieniędzy? Dlaczego pani przedtem wystarczało? — Ona milczała. Wstydzila się wyznać, że pieniądze są jej potrzebne dla kataryniarza — wyśmiej ją napewno.

A ten przychodził codziennie i żądania jego wzrastały. Gdy dawał mu pół rubla, nie odchodził od razu, grał jeszcze póki nie dodała mu pięciu groszy.

W niedzielę nabierał ją na rubla.

Nauczycielka próbowała wychodzić z domu, ale i to nie pomagało. Kataryniarz miał węż, jak pies policyjny, który dostał nagrodę na psiej wystawie. Zgadzał, kiedy jej nie było w domu i czekał, aż wróciła.

Nauczycielka chorowała. Pracować nie mogła. Wogóle nie była w stanie zająć się czemkolwiek, dlatego, że całe rano drząc, czekała na swe mężki, a potem przeżywała swe wrażenia cały dzień, wieczór i bezsenność.

Pewnego razu zrana kucharki krzyczały do siebie przez okna:

— Co ten kataryniarz, tak często do nas przychodzi? W innych domach nie bywa codziennie? —

— Wiadomo przecież, zakochała się w nim ta stara panna z piątego piętra, karmi go półrubliówkami.

— Ha — ha — ha..

Nauczycielka z tego wszystkiego zrozumiała tylko jedno: „W innych domach nie bywa“.

Postanowiła natychmiast: jutro zrana przeprowadzić się.

Pakowała się wesoło. Oto stara gazeta dla zawiązania półrubliówek, teraz będzie ona już niepotrzebna. Teraz zacznie ona znów pracować i żyć tak, jak żyją ludzie. Wszak ona wie, że wszyscy patrzyli na nią podejrzliwie; podobno ktoś nawet opowiedział, że zaczęła pić i dlatego, tak się opuściła..

Teraz się to skończy.

Pojechała do nowego mieszkania.

Przez dwa dni była szczęśliwa, urza działa się w nowym mieszkaniu i odpoczywała.

Na trzeci dzień zasiadła do roboty.

Pisała szybko, tak jak kiedyś. Lecz co to? Co to?

Podeszła do okna. — To pewno halucynacja.

Wychyliła się przez parapet i ujrzała kataryniarza, poznała go od razu, chociaż widziała go po raz pierwszy w życiu. Z piątego piętra nie było go widać, a teraz mieszkała na trzecim.

Kataryniarz patrzył wprost na nią i nagle zdjął czapkę z tysej głowy.

— Życzę wszystkiego najlepszego, dobra pani, szczęścia na nowym mieszkaniu, udało mi się pania znaleźć!

On mówił, a katarynka cicho wyla. Nauczycielka podeszła do stołu, chwyciła portmonetkę i kawałek gazety: ale portmonetka była pusta.

Wówczas szybko owinęła tą samą gazetą swoją głowę i wyskoczyła z okna, pod takt tego galopu, którym napewno zwołują diabłów w piekło — na śniadanie.

Tom. Dw.

Polityka „va banque“

uprawiana przez niektóre firmy przemysłowe łódzkie uniemożliwia sanację stosunków gospodarczych i podrywa zaufanie zagranicy.

Charakterystyczną cechą Łodzi jest, że obok trzeźwego, zimnego rzeczowego traktowania sytuacji i zjawisk ulega ona równocześnie nastrojom.

Nastroje te znajdują wyraz w pesymizmie i optymizmie kół handlowych i przemysłowych.

Przed trzema tygodniami panował na łódzkim rynku niemal różowy, zdawało się, że dążymy w szybkim tempie ku poprawie, wszystko zaczęło się przygotowywać do pełnego uruchomienia, dzisiaj natomiast znów daje się zauważyć upadek ducha i zastój.

Bezwzględnie przyczyniła się do tego ostatnia zwyżka dolara, ale jeszcze bardziej oddziaływała na to niewłaściwa polityka sprzedażna wielkich firm.

Jedną z największych firm, która nie dotrzymała swego czasu, zawartę umowę do dolara manufakturowego i w warunkach sprzedaży, na nowo rzuciła na rynek rozmaite partie towaru, obniżając silnie cenę.

Polityka zarówno wspomnianej firmy jak i u niektórych innych nie jest rezultatem kupieckiej kalkulacji i dobrze obmyślanego planu, lecz jedynie wynikiem konieczności.

Firmy, które ustalają dowolne ceny i sprzedają bezwzględnie niżej kosztów własnej produkcji, są do tego zmuszone terminowymi płatnościami, dla uszczelnienia których za wszelką cenę wyzbywają się towaru, jak już powiedziałem, niżej kosztów własnej produkcji.

Zagranica daje naszym firmom wlotnienniczym terminowe kredyty. Firmy obawiają się, że w razie nieuiszczenia wobec zagranicy tych zobowiązań, zamkną sobie źródła kredytowe i dla ratowania chwilowej sytuacji pogarszają swoje położenie finansowe i wprowadzają chaos na całym rynku włókienniczym.

Tkwi w tem bezwzględnie błąd zagranicy. Zagranica powinna zrozumieć, że Polsce można udzielić kredytów i można na tych kredytach dobrze zarobić, ale przy naszych niestabilizowanych warunkach, przy braku wewnętrznego kapitału obiegowego niemożliwością jest czasami dotrzymanie terminów i że może się to dziać niekiedy kosztem zdrowej i normalnej gospodarki w samym przedsiębiorstwie, co musi niechybnie doprowadzić do straty kapitału przez dane przedsiębiorstwo i pociągnąć za sobą niewypłacalność tej firmy.

Jeśli wierzyciele chcą zarobić i chcą jednocześnie mieć zapewnienie swego kapitału, to właśnie powinni roztoczyć kontrolę nad gospodarką przedsiębiorstw, którym udzielają kredyty, powinni bacznie śledzić za cenami sprzedaży za kalkulacją danego przedsiębiorstwa powinni ułatwić spłatę zobowiązań drogą prolongaty, ale nie zmuszać pośrednio towaryzystw do obniżania cen.

Tylko w takim wypadku wierzyciel zagraniczny może być pewien swego kapitału i zarobić na kredytach, udzielonych przedsiębiorstwom łódzkim.

Półki zagranicy tego nie rozumie, póki nie zastosuje się do lokalnych warunków, dopóty będzie ona traciła na kredytach, udzielanych Łodzi.

Z punktu widzenia ogólnego nie może być nam obojętne, czy ta lub owa firma bankrutuje i czy wierzyciele zagraniczni tracą pieniądze: bankrutwo każdej poszczególnej firmy podkopuje ogólny kre-

dyt polski na rynku światowym i dlatego bankrutwo firmy nie jest rzeczą czysto indywidualną, a zjawiskiem, które odbija się na całokształcie przemysłu i na zaufaniu zagranicy, do całego przemysłu i do Polski.

Oprócz tego, przedsiębiorstwa, które tak szafują cenami, będąc do tego zmuszone swoim położeniem zarażają zdrowe przedsiębiorstwa, zmuszając je do naśladownictwa w ich rujnującej polityce ustalania cen niżej kosztów własnej wytwórczości lub — do zamykania fabryk.

Położenie jeszcze się pogarsza przez nieodpowiednią politykę banków, znajdujących się pod kontrolą państwową.

Niektóre z tych banków, pod naciskiem wpływowych jednostek udzielają kredytów odumierającym przedsiębiorstwom.

Musimy się na to zgodzić, że rola banku, znajdującego się pod kontrolą państwową, jest popieranie przemysłu krajowego i nawet troska o to, aby ten przemysł nie przechodził w ręce obco-krajowców.

Ale niech sanacja ta będzie przeprowadzona planowo i kompletnie. Niech to będzie kompletnym uzdrowieniem, które pozwoli przedsiębiorstwom tym normalnie istnieć.

Natomiast, zamiast pełnej sanacji spotykamy się tylko z doraźną i częściową pomocą ze strony banków rządowych, pomocą, która z jednej strony przedłuża żywot konającego przedsiębiorstwa o kilka lub kilkanaście miesięcy, nie dając mu możliwości pracować w normalnych warunkach.

Firmy, które taki zastrzyk morfiny otrzymują, są największymi szkodnikami. Nadzieja na poprawę konjunktury podtrzymuje ich, rzucają cenami, aby utrzymać jeszcze na pewien czas posiadane zagraniczne kredyty i z całą świa-

domością rujnują się przez obniżenie cen w przekonaniu że i tak wszystko stracone, że tylko cud ich może uratować i że wobec cudów wszystko jedno, czy ich passywa będą o kilkaset tysięcy dolarów większe czy mniejsze.

Jak już wspomniałem, te firmy zarażają jeszcze dotychczas zdrowe przedsiębiorstwa. Polityka ta nie jest dopuszczalna, ani z punktu widzenia interesu robotników, którzy za kilka miesięcy staną wobec zamkniętych fabryk ani z punktu widzenia państwowości polskiej, ponieważ zjawiska te podrywają kompletnie nasz kredyt i autorytet zagranicą.

W danym wypadku społeczeństwo musi mocno zaprotestować przeciwko takiej polityce banków, znajdujących się pod kontrolą państwową i państwo samo powinno przeprowadzić pertraktacje z kredytodawcami zagranicznymi przemysłu, aby objaśnić im położenie kraju, nakłonić ich z jednej strony do innego systemu kredytowania, a z drugiej do miejsc w krajach, gdzie istnieje duży wewnętrzny zasób kapitału obrotowego, który w każdej chwili może podążyć z pomocą w momentach stagnacji.

W interesie państwa i jego autorytetu leży, aby rząd sam zwrócił uwagę zagranicznym wierzycielom na te nienormalne u nas warunki i omyslił wspólnie z nimi system kredytowania, odpowiadający wytworzonym u nas ekonomicznym warunkom.

Wtedy państwo zapewni sobie wdzięczność sfer kapitalistów zagranicznych ochroniwszy ich od strat i będzie jednocześnie mogło przy ich pomocy skierować politykę przemysłu polskiego na zdrowe tory.

Takim pociągnięciem państwo może zdobyć wpływ na sfery finansowe zagranicy. X. Y.

Traktat handlowy z Niemcami

nie może zawierać punktów szkodliwych dla przemysłu włókienniczego.

Jak już donosiliśmy, dnia 3 marca odbędzie się ministerstwie przemysłu i handlu konferencja z udziałem przedstawicieli przemysłu i handlu włókienniczego Łodzi, Bielska i Białegostoku w sprawie zaopiniowania żądań niemieckich co do ulg taryfy celnej w przyszłym traktacie handlowym.

Na konferencji tej przedstawiciele łódzkiego przemysłu w swych dezyderatach wytknę, jako zasadę, że uwzględnienie niemieckich żądań skazałoby na zagładę krajowy przemysł włókienniczy.

Tak np. Niemcy żądają, aby stawki celne przy wywozie do Polski gotowych ubiorów były niższe, niż normalne cło zawartych w nich tkanin.

Szczególnie groźne byłoby przyjęcie warunków niemieckich dla galezi je dwabnej.

Również reprezentanci łódzkiego handlu, jak to zdołaliśmy stwierdzić z poszczególnych związków kupieckich, odniosą się negatywnie na konferencji do żądań niemieckich, które dotyczą przede wszystkim zupełnego zaniechania ochrony celnej dla wyrobów włó-

kienniczych, w kategoriach definitywny sposób.

Jak się dowiadujemy w przyszłym tygodniu odbędzie się w ministerstwie przemysłu i handlu posiedzenie komisji traktatowej. Na posiedzeniu tem rozpatrzone zostanie materiały, dotyczące zawarcia traktatu handlowego z Niemcami, zebrany podczas ostatnich konferencji z przedstawicielami poszczególnych galezi przemysłu i handlu.

W posiedzeniu komisji traktatowej znajdują się gotowe już odpowiedzi sfer gospodarczych na kwestionariusz ministerstwa, dotyczący ulg celnych, objętych przyszłym traktatem. c.

Lekarz-dentysta

H. Lewita-Fuchs

Piotrkowska 50. Tel. 21-36.

Przyjmuje od godz. 10-1 i od 3-6.

Dolar w Łodzi.

W dniu wczorajszym na miejscowym rynku pieniężnym przed południem obracano dolarami po kursie 7,77 — 7,78

Po południu kurs podniósł się do 7,80 — 7,83.

Bank Polski na giełdzie urzędowej pokrył zaledwie około 40 proc. zapotrzebowania.

Przed południem na łódzkim rynku dawał się odczuwać brak materiału dolarowego. W godzinach wieczornych rynek został zasilony dolarami z Warszawy, dzięki czemu zaofiarowanie znacznie przewyższało popyt.

Na warszawskim rynku kurs dolara wynosił wczoraj 7,85.

Ruch minimalny. Tendencja utrzymana.

Bank Polski ofiarował wczoraj za dolary przy braku podawców kurs 7,63.

GOTÓWKA.

Dolary 7,67 i pół 7,63

CZEKI.

Londyn 37,45, 37,19.

Nowy Jork 7,70, 7,65.

Paryż 28,60, 28,37 i pół.

Praga 22,65.

Szwajcaria 147,27 i pół.

Wiedeń 107,72.

Papiery państwowe i listy zastawne

Pożyczka dolarowa 66 w zł. 506,88.

Pożyczka kolejowa 124.

Pożyczka konwersyjna 5 procentowa 35. 34,85, 35, 8 procentowa 100.

4 i pół proc. listy zastawne ziemskie: 24,05, 24 z r. 1914-18 15.

5 proc. obl. Tow. Kred. m. Warszawy przedw. 2,90, 23 zł.: 33,50, 33,75.

6 proc. obl. m. Warszawy z r. 1916-18 11,13, 11,10.

AKCJE.

Bank Polski 61,75, 61,25, 61,40

Bank Dyskontowy 4,85, 4,95.

Bank Zachodni 0,85.

Bank Handlowy 1,65, 1,75.

Firley 0,33, 0,35.

Węgiel 2,60.

Lilpop 0,63, 0,64, 0,62.

Norblin 0,81, 0,82.

Parowozy 0,22.

Rudzki 0,91, 0,92, 0,88.

Zawiercie 8,50.

Borkowski 0,47, 0,49, 0,48.

Cukier 2,30, 2,32, 2,30.

Łazy 0,06, 0,07.

Nobel 1,40, 1,35.

Modrzejów 2,10, 2,20.

Rohn i Ziel. 0,13.

Starachowice 0,97, 0,99, 0,98.

Zyrardów 8,50.

Haberbusch 5.

Vacuum Oil Company Spółka Akcyjna, jest najpoważniejszym przedsiębiorstwem naftowym w Polsce; przerabiając specjalne gatunki rop, posługując się najnowszymi zdobyciami techniki rafineryjnej i smarniczej, korzystając z dłużej doświadczenia, wytwarza ona produkty nieprześcignionej jakości, które znajdują powszechnie gorące uznanie. Wzmiankowana firma uruchomiła w Łodzi przy ulicy Konstantynowskiej 109 biuro sprzedaży wraz z własnym składem co niniejszym podajemy do wiadomości naszym Szan. Czytelnikom, znaczącą przyczyną, że oleje samochodowe marki „Gargoyle” i samochodowa benzyna marki „Sphinx”, cieszą się wszelką światową sławą i ogólnym uznaniem.

Czytajcie

„EXPRESS WIECZORNY”

Teatr „Scala“
Tylko 2 występy
operetki warszawskiej „Nowości“

W sobotę dnia 6 Marca i Niedziela 7 Marca
z Lucyną Messal „ORŁOW“
na czele dana będzie operetka w 3 aktach

„ORŁOW“ dalszą obsadę stanowią: **Józef Redo, Waclaw Adamowicz, Mieczysław Dowmunt, Józef Winiaszkiewicz, Tadeusz Wołowski, Pola Milewska i inni.**
Kapel mistrz: **STANISŁAW NAWROT.** Reżyser: **JÓZEF REDO.**
Początek o godz. 8.30.

Dyrekcja koncertów: **Alfred Strauch**
SALA FILHARMONJI.

Piątek, dnia 5 marca 1926 roku
o godz. 8.30 wiecz. —
8-my KONCERT
z cyklu „Mistrzowskich koncertów“
Wykonawca programu:

JÓZEF SŁIWIŃSKI
(Fortepian)

Program: Schumann: Faschingschwank Schubert-Liszt: Der Müller u. der Bach. Lindenbaum Liebesbotschaft.—Erlkönig Liszt: Sonata 123 del Petrarca Rossini—Liszt: Tarantella „Venezia e Napoli“. Chopin: Barcarolla — 4 etudy Cis-moll, E-moll, As-dur, Cis-moll — Valse As-dur. — 4 mazurki: F-moll, A-moll, F-moll i H-dur. — Ballada As-dur Polonez Fis-moll

Bilety od 1 zł do 6 zł już nabywać można w kasie Filharmonii od g. 10.30 do 1.30 oraz od g. 3.30 do 7-ej wiecz.

Orkiestra Filharmoniczna w Łodzi

Dyr. **ALFRED STRAUCH.**

SALA FILHARMONJI

Poniedziałek, dn. 8 marca 1926 r. o godz. 8.30 wiecz.

IX-ta SYMFONJA

BEETHOVENA

Dyrekcja:

EMIL MŁYNARSKI

SOLISTI:

Adela Comte-Wilgocka (Sopran)
Maria Trampczyńska (Alt)
Adam Dobosz (Tenor)
Aleksander Michałowski (Bas)

oraz **chóry tow. śpiewaczego „HAMZOMIR“**

Udział w koncercie bierze **180 osób**

Bilety od 2 zł do 10 zł. już do nabyć w kasie Filharmonii

JULIUSZ LANGE

Wólczańska 51

telefon 10-15

przyjmuje towary bawełniane do tkania i wykańczania.

Wykwintna pracownia ubiorów męskich
CH. TOPF

ul. Konstantynowska 28, II p. fr.

Wetna słoneczna

do ręcznych robót

I. FUKS

Nowomiejska № 7.

Dr. med.
S. KANTOR

specjalista chorób skórnych i wenerycznych i włosów
Gabinet Röntgen-swiatło-leczniczy

ul. Piotrkowska 144

róg Ewangelicki

tel. 29-45

Przyjmuje od 8-6-8

Dla pań od 12-2

Przebieg poczekalni od 5-6

Dr. med.

L. Prybulski

Zawadzka № 1

Telefon Nr 25-38

Choroby skórne włosów weneryczne

nie-mocznicywleczenie światłem

Lampa kwarcowa promieniarz

„Ditgen“

Przyjmuje od 9-2

od 5-8

Dla pań od 4-6

Oddzielną poczekalnią.

Dr. med.

BRAUN

Poludniowa Nr 28

telef. 40-26

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

Leczenie światłem (Lampa kwarcowa)

Przyjmuje od 8-12

i od 5 do 8

Dr. med.

Z. Datyner

Choroby nerek, pęcherza i dróg moczowych

Przyjmuje od 1-2

od 4-7

Piramowicza 11

(dawn. Olguska) —

tel. 48-95.

Przyjmuje od 5 do 6 1/2 pop.

Dr. med.

J. POLAKOW

Choroby dzieci

Konstantynowska 37-a

Telefon 39-75.

Przyjmuje od 5 do 6 1/2 pop.

Lekarz-dentysta

A. Korman

Piotrkowska

№ 8.

tel. 2-80.

Przyjmuje 9-11 i 3-6

Zarząd Łódzkiego Towarzystwa Pielegnowania Chorych „Bykur Cholim„ i Komitet „Uzdrowiska“

podaje do wiadomości p. p. Członków, że Ogólne Zebranie odbędzie się w lokalu Tow. ul. Cegielniana 57 w dniu 14 marca 1926 r. o godz. 11 r następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie posiedzenia § 29;
- 2) Wybor Prezydium Ogólnego Zebrania;
- 3) Odczytanie protokołu Ogólnego Zebrania w roku 1925.
- 4) Działalność T-wa w roku sprawozdawczym 1925.
- 5) Zatwierdzenie budżetu na rok 1926.
- 6) Wybory Zarządu i Kom. Rewizyjnej.
- 7) Wnioski Ogólnego Zebrania i Zarządu

UWAGA. Jeżeli Ogólne Zebranie nie odbędzie się w pierwszym terminie, to następne już prawomocne odbędzie się tegoż dnia, w tymże lokalu i z tym samym porządkiem dziennym o godzinie 1-ej po południu bez względu na liczbę przybyłych Członków na mocy § 29. Łódź dnia 28 lutego 1926 r.

„LECZNICA NA WÓLCĘ“

Lekarzy Specjalistów Gabinet lekarsko-dentystyczny ul. Piotrkowska 157. — — — — — Telefon 48-00.

Dr. Schicht	3-5	chor. chirurg.
Dr. Weinberg	4-6, niedz. 10-11	wewnętrzne
Dr. Kamelhar	2-4, 7-8 niedz. 12-1 1/2	
Dr. Eliasberg	1-3, niedz. 1-2	nerwowe
Dr. Lange	9-11, 6-7	dzieci
Dr. Rozenblit	11-1, 5-6, niedz. 11-12	
Dr. Lewitter	10-12, 6-7, niedz. 12-1	kobięce i akuszeria
Dr. Wollenberg	2 1/2, 4 1/2, niedz. 11-12	
Dr. Rózaner	10 II, 3-5, niedz. 10-11	skórne i weneryczne
Dr. Sommer	12-3, niedz. 12-2	
Dr. Liberski	2-3, 7 1/2-8 1/2, niedz. 10-11	nos gardł. uszu
Dr. Wolfowa	9 1/2, 10 1/2, 3 1/2, 4 1/2, n. 11-12	oczu
Dr. Bemer		rentgenolog
Dr. Sieliwanowa	5-7, niedz. 2-3	Laboratorium
Lek. dent. Iwanowski	2-8	zębów
A. Krenicki	9-2, niedz. 10-1	i jamy ustnej

Dyżur nocny. Wizyty na miesiąc. Rentgen, Lampa kwarcowa. — Elektryzacja. Masaż leczniczy, Operacje i opatrunki. Poradnia dla matek Mostki, korony złote i zęby sztuczne. Lecznicza otwarta codziennie od godziny 9-8 1/2, wiecz. w niedziele i święta do 2 po poł.

Na raty! Za gotówkę!

Porcelana i Szkło!

Wszelkiego rodzaju serwis stołowy, kawowy, owo-cowe etc. oraz wszelkiego rodzaju szkła na dogodnych warunkach poleca firma

J. J. Offenbach

Łódź, ul. Prez. Narutowicza (Dzielnia) 9 w podwórzu na lewo — tel. 40-04.

Zawiadomienie.

Podajemy niniejszem do łaskawej wiadomości, Sz. Klienci, że z dniem 1 marca rb. uruchomiliśmy dział

Ekspedycji Krajowej i Posyłek Pocztowych

kierownikiem, którego został p. **Salomon Birz**.

Przyjmujemy ładunki wagonowe i drobnicowe do **wszystkich stacji Rzeczypospolitej.**

LEON RAPPAPORT I S-KA

Łódź, Południowa 44-46. Tel. 146 i 186.

ZAWIADOMIENIE.

Niniejszem zawiadamiamy, iż p. **S. Birz** z dniem 1-go marca r. b. wystąpił z naszej firmy.

Spółka nasza pod niezmienioną firmą prowadzi nadal **Biuro Ekspedycyjno-Komisowe** i załatwia wszelkiego rodzaju ekspedycje do wszystkich miast Rzeczypospolitej, asekuracje, inkaso i magazynowanie towarów na najdogodniejszych warunkach.

Zapewniamy szybkie i punktualne załatwienie transportów, oraz natychmiastową wypłatę powierzonych inkas.

Polecając swe usługi i nadal łaskawym względem Sz. Klienteli pozostajemy

Z poważaniem

Centralne Biuro Ekspedycyjno-Komisowe „FORTUNA“ Sp. z gr. odp. Łódź

(róg Prez. Narutowicza) tel. 15-82 i 15-86.

Właściciele: **S. FREJLICH i J. ROZENTHAL.**

Pracownia damskich okryć i futer

P. HERSZKOWICZ

Zawadzka 8.

Zawiadmia Szan. Klientele, że nadeszły ostatnie nowości sezonowe.

Uwaga! Ceny przystępne

Ważne.

dla p.p. Fabrykantów i wł. domów

Pasy transmisyjne

po cenach konkurencyjnych poleca **Baharier** Cegielniana 30 w podwórzu.

UWAGA: Przyjmuje się wszelkie reperacje pasów. 140 2

Najwyższe ceny!

za brylanty, diamenty, perły, złoto, srebro i platynę płaci

ZAKŁAD JUBILERSKI M. H. LISSAK

Piotrkowska 5.

PROSZEK OD BÓLU GŁOWY DLA DOROSŁYCH znak fabr. KOWALSKINA

LABOR. CHEM.-FARMAC. **AP. KOWALSKI** W WARSZAWIE

Szmaty.

Do sprzedania około 8600 kg. starzych kolorowych szmat „Molleton. Wiadomości w „Międzynarodowym Tow. Transportów i Żeglugi“ Wólczańska 17.

Rolwagę

w dobrym stanie kupimy.

„NAFTOPOL“ Pl. Wolności 2.

Tel. 42-05.

SKLEP

świeżo urządzony do odstąpienia przy Bałuckim Rynku № 5, nadający się na skład win i wódek, tytanowy, sklep kolonialny i l. p. Cena przystępna. Wiadomości: Pl. Wolności 2, Michałski,

4,000 rubli.

na Inumercje hipoteki w sądzie ścisłym **tanio do sprzedania**

Oferty sub. „Hipoteka“ do adm „Rep.“